

Náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku

Vzdelávacia oblasť **Človek a spoločnosť**

Metodická príručka pre
1. stupeň (1. a 2. cyklus)
a 2. stupeň (3. cyklus) ZŠ

NÁRODNÝ INŠTITÚT VZDELÁVANIA A MLÁDEŽE

Náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku

Metodická príručka pre 1. stupeň (1. a 2. cyklus)
a 2. stupeň (3. cyklus) ZŠ

Mgr. Dana Nad'ová

Obsah

<u>Úvod</u>	3
<u>1 Učebné osnovy</u>	4
<u>1.1 Ciele vzdelávacej oblasti pre náboženskú výchovu/náboženstvo</u>	4
<u>1.2 Výkonové a obsahové štandardy</u>	7
<u>1.3 Prierezové gramotnosti</u>	13
<u>2 Tematický plán (návrh tém pre jednotlivé ročníky)</u>	19
<u>3 Návrh metodiky s gradáciou v cykloch a výchova charakteru</u>	32
<u>3.1 Som jedinečný – 1. cyklus</u>	32
<u>3.2 Som jedinečný – 2. cyklus</u>	35
<u>3.3 Moja jedinečnosť – 3. cyklus</u>	38
<u>3.4 Výchova charakteru – statočnosť</u>	41
<u>Použité zdroje</u>	43

Metodická príručka pre predmet náboženská výchova/náboženstvo je určená pedagogickým pracovníkom pôsobiacim vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť. Jej cieľom je ponúknuť ucelený rámec, ktorý podporuje kvalitné plánovanie, realizáciu a reflektovanie vyučovacieho procesu tak, aby viedol žiakov k poznaniu, hodnotovej orientácii a osobnostnému rastu. Uvádza žiakov do náboženskej gramotnosti a prehľbuje ju. Obsah predmetu je rozdelený do piatich komponentov: Boh a človek, Ježiš Kristus, Písmo sväté, Cirkev a sviatosti a Kresťanský život. Tieto komponenty sa často prelínajú a úzko spolu súvisia. Niekedy je ťažké odlíšiť, či dané učivo patrí len do jedného komponentu.

Prvá časť metodického príručky sa zaoberá učebnými osnovami, hlavnými cieľmi v predmete náboženská výchova/náboženstvo a cieľmi jednotlivých cyklov spolu s výkonovými a obsahovými štandardmi aj s ich gradáciou. Predstavuje prierezové gramotnosti, ktoré súvisia s daným predmetom, a podrobnejšie rozpracováva nadpredmetové oblasti, ako je metakognícia a charakter. Tie sa musia prelínať celým obsahom vzdelávania, hlavne vo výchovných predmetoch. Preto sú predstavené príklady, ako pracovať s metakogníciou a charakterom a ako ich včleniť do vyučovania. Záver tejto časti je venovaný predstaveniu cností (výchova k cnostiam), ktoré sú obsahom oblasti charakteru. V plánoch sa objavujú v komponente Kresťanský život.

Tematickými plánmi sa zaoberá druhá časť metodického príručky. Tie sú rozpracované do cyklov a aj do ročníkov. Pre vyučovanie na štátnych a súkromných školách je to 30 hodín a pre cirkevné školy je to 63 hodín, ktoré nie sú presne špecifikované, ale vyučujúcemu sa necháva voľnosť navýšiť si počet hodín v jednotlivých tematických celkoch alebo témach podľa jeho potreby alebo podľa podmienok školy. Okrem navrhovaných tematických celkov v cykloch a ročníkoch je spracovaný obsah vzdelávania s jeho kľúčovými pojmami a textami z Biblie, o ktoré sa môže učiteľ oprieť. Nie všetky témy majú odkaz na texty Biblie. Tie si, pravdaže, môže učiteľ dopĺňať alebo meniť.

Tretia časť metodického príručky sa venuje aplikačnej časti, teda ako pracovať a plánovať si vyučovanie konkrétnych hodín. Ako príklad je téma Moja jedinečnosť rozpracovaná v každom cykle na inej úrovni s cieľmi a rôznymi aktivitami, ktoré sa dajú využiť na vyučovaní. K nim je zároveň pripravený návrh pracovného listu, ktorý je jednoduchý a vychádza z obsahu vyučovania danej hodiny.

Vzhľadom na to, že predmet náboženská výchova/náboženstvo má špecifický charakter, vyučovanie na týchto hodinách nemusí mať pevnú štruktúru, ale je v ňom priestor na rôzne aktivity, diskusie a rozhovory na vyjadrenie a obhajovanie názorov a postojov, rozvoj kritického myslenia, dramatizácie, kresby, spev, ale aj stíšenia sa, meditácie a modlitby. Pri všetkých činnostiach je nevyhnutné zachovať taktnosť, rešpektovať individuality žiakov, ich vyspelosť a voliť postupy primerané veku. Hodnotenie žiakov a zhodnotenie výsledkov žiakov je individuálne podľa rozhodnutia školy (slovné, známku). Pri hodnotení sa snažíme žiaka povzbudiť a pochváliť, zamerať sa skôr na to, čo už žiak dosiahol, ako na to, čo ešte nevie. Dosiahnuť ciele vyučovania však môžeme len v pokojnej a tvorivej atmosfére, kde sa žiaci a učiteľ navzájom rešpektujú, počúvajú a spolupracujú. Veci dôverného charakteru majú zostať v triede. Úlohou učiteľov je v prvom rade byť dobrým príkladom, osobnosťou, ktorú žiak rešpektuje, lebo mu dôveruje, vie ho vypočuť, pochopiť či poradiť.

Vyučovaci predmet náboženská výchova/náboženstvo je v novom ŠVP (2023) zaradený do oblasti Človek a spoločnosť. Je v alternácii s etickou výchovou vo všetkých troch cykloch. Na štátnych, prípadne súkromných školách je to predmet náboženská výchova a vyučuje sa týždenne jednu vyučovaciu hodinu. Na cirkevných školách je spravidla vyučovaná dve vyučovacie hodiny za týždeň. Učebné osnovy predmetu náboženstvo/náboženská výchova sa podobne ako ostatné predmety členia na výkonové a obsahové štandardy. Nadväzujú na hlavné ciele jednotlivých cyklov.

1.1 Ciele vzdelávacej oblasti pre náboženskú výchovu/náboženstvo

Podľa vzdelávacích štandardov vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť v predmete náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku (2023) je definovaných 5 hlavných cieľov:

C1 – Pozorovať a vnímať náboženskú skutočnosť:

- všímať si krásu sveta a vnímať vlastnú osobu so svojimi schopnosťami a hranicami,
- objaviť základné náboženské znaky a symboly a pomenovať ich význam,
- vnímať sakrálny priestor ako miesto oslavy Boha, modlitby a spoločenstva,
- pozorovať náboženské správanie a vedieť ho objasniť.

C2 – Rozvíjať náboženské vedomosti a poznanie:

- identifikovať základné ľudské otázky ako náboženské,
- spoznať a prehĺbiť základné otázky kresťanskej viery v Boha,
- osvojovať si kresťanskú vieru v Trojjediného Boha,
- pomenovať hlavné znaky Ježišovho posolstva,
- náboženské skúsenosti usporiadať a primerane vyjadriť.

C3 – Chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním:

- porozumieť základným kresťanským a biblickým slovám, výrazom, pojmom a primerane ich použiť,
- rozumieť významu základných náboženských znakov, symbolov, obrazov, prvkov a vedieť ich importovať do osobnej komunikačnej gramotnosti,
- spoznať spoločné znaky a rozdiely náboženských textov,
- otvorene viesť dialóg s inými o náboženských témach,
- použiť rôzne formy modlitby ako súčasť svojho religiózneho života.

C4 – Uvažovať a konať podľa vlastného náboženského presvedčenia:

- identifikovať a rozlišovať rôzne prejavy morálneho správania sa ľudí a hodnotiť ich dôsledky,
- klásť existencionálne a transcendentálne otázky a chápať význam náboženských odpovedí na otázky o zmysle života, existencii Boha, života po smrti a pod.,
- kriticky reflektovať náboženské predsudky, zaujať vlastné stanovisko voči morálnym dilemám a zdôvodniť ho.

C5 – Vyjadriť svoju religiozitu a vieru nábožensky motivovaným konaním a životom:

- prevziať zodpovednosť za svoje konanie,
- pomenovať a osvojiť si základné pravidlá správneho morálneho života,
- konať podľa vlastného náboženského a morálneho úsudku.

Ciele jednotlivých cyklov sú ďalej rozpracované podľa obsahu vzdelávania.

1. cyklus

Hlavným cieľom 1. cyklu je uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka, svoje miesto v rodine a vedia vyjadriť radosť z Božieho stvorenia. Poznajú dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a priateľa. Zoznamujú sa s Písmom svätým a jeho posolstvom. Poznávajú chrámy, v ktorých oslavujeme Pána Boha, a chápu modlitbu ako vyjadrenie dôverného vzťahu s Bohom.

1. Pochopiť základný vzťah človeka k Bohu a uvedomiť si jedinečnosť človeka.
2. Prežívať modlitbu ako rozhovor s Bohom.
3. Opísať dôležité etapy Ježišovho života.
4. Poznať základnú charakteristiku Písma svätého.
5. Poznať chrám ako miesto, kde oslavujeme Boha.
6. Uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s druhými ľuďmi.

2. cyklus

Hlavným cieľom 2. cyklu je zvládnuť základy náboženskej gramotnosti. Žiaci vedia vyjadriť jedinečnosť človeka a dôsledky jeho konania vo vzťahu k Bohu, vnímajú svoje talenty a dary a uplatňujú modlitbu ako prejav osobného vzťahu s Bohom. Ježiša Krista vnímajú ako Božieho Syna, ktorý mení životy ľudí. Orientujú sa v Písme svätom a skúmajú jeho posolstvo. Vedia rozlíšiť jednotlivé obdobia cirkevného roka a charakterizovať jednotlivé sviatosti. Vedia pomenovať nosné princípy smerujúce k morálnemu správaniu.

1. Vyjadriť jedinečnosť človeka vo vzťahu k Bohu na základe príkladov biblických postáv.
2. Pomenovať hlavné prvky Ježišovho posolstva.
3. Vedieť sa orientovať v Písme svätom.
4. Pochopiť význam cirkvi ako spoločenstva kresťanov.
5. Vysvetliť význam modlitby.
6. Vysvetliť základné pravidlá spoločného života vo vzťahu k Bohu, sebe a druhým ľuďom.

3. cyklus

Hlavným cieľom 3. cyklu je prehĺbiť náboženskú gramotnosť. Žiaci vedia vyjadriť svoje predstavy o Bohu a zaujať vlastný postoj voči kresťanskej viere aj v kontexte iných náboženstiev. Vedia

poukázat na aktuálnosť Písma svätého, zdôvodniť historickosť osoby Ježiša Krista a aplikovať Jeho posolstvo na vlastný život. Žiaci poznávajú rôzne etapy šírenia kresťanstva, charakterizujú cirkev a jej úlohu v súčasnosti, pričom vedia zaujať vlastný postoj k cirkvi a zapojiť sa do jej činnosti. Poznajú význam jednotlivých sviatostí, reflektujú svoje hodnoty, zostavujú si vlastný rebríček hodnôt, konfrontujú svoj životom s Božím zákonom a vnímajú svoj život ako osobné povolanie vo vzťahu k sebe, k druhým a k svojmu okoliu.

1. Rešpektovať jedinečnosť človeka a jeho viery.
2. Interpretovať dôležité prvky Ježišovho posolstva a chápať ich v kontexte osobnej viery.
3. Poznať delenie Písma svätého a jeho kníh podľa obsahu.
4. Rozpoznať Písmo sväté ako Božie slovo a jeho aktuálnosť v súčasnosti.
5. Opísať vznik cirkvi, jej vývoj a úlohy v súčasnosti.
6. Vysvetliť pojem sviatosti a ich význam v živote kresťana.
7. Rozlišovať medzi Zákomom a evanjeliom a chápať ich význam v živote kresťana.
8. Rozvíjať prosociálne správanie a zodpovedný prístup k vlastnému konaniu.

Ciele a ich gradácia					
Komponent	Boh a človek	Ježiš Kristus	Sväté písmo	Cirkev a sviatosti	Kresťanský život
1. cyklus	Pochopiť základný vzťah človeka k Bohu a uvedomiť si jedinečnosť človeka.	Opísať dôležité etapy Ježišovho života.	Poznať základnú charakteristiku Písma svätého.	Poznať chrám ako miesto, kde oslavujeme Boha.	Prežívať modlitbu ako rozhovor s Bohom. Uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s druhými ľuďmi.
2. cyklus	Vyjadriť jedinečnosť človeka vo vzťahu k Bohu na základe príkladov biblických postáv.	Pomenovať hlavné prvky Ježišovho posolstva.	Vedieť sa orientovať v Písme svätom.	Pochopiť význam cirkvi ako spoločenstva kresťanov.	Vysvetliť význam modlitby. Vysvetliť základné pravidlá spoločného života vo vzťahu k Bohu, sebe a druhým ľuďom.
3. cyklus	Rešpektovať jedinečnosť človeka a jeho viery.	Interpretovať dôležité prvky Ježišovho posolstva a chápať ich v kontexte osobnej viery.	Poznať delenie Písma svätého a jeho kníh podľa obsahu. Rozpoznať Písmo sväté ako Božie slovo a jeho aktuálnosť v súčasnosti.	Opísať vznik cirkvi, jej vývoj a úlohy v súčasnosti. Vysvetliť pojem sviatosti a ich význam v živote kresťana.	Rozlišovať medzi Zákomom a evanjeliom a chápať ich význam v živote kresťana. Rozvíjať prosociálne správanie a zodpovedný prístup k vlastnému konaniu.

1.2 Výkonové a obsahové štandardy

Výkonové štandardy sú definované vo všetkých troch cykloch a určujú optimálnu úroveň zručností a postojov. Uvádzajú to, čo by mal žiak v danom cykle alebo komponente zvládnuť na optimálnej úrovni. Niektoré výkonové štandardy v cykloch „rastú“, t. j. zvyšujú úroveň výkonu u žiaka (graduujú). Niektoré výkonové štandardy sa dajú dosiahnuť v rámci jedného cyklu.

(<https://www.minedu.sk/data/att/7e1/32040.936f25.pdf>)

Obsahové štandardy obsahujú päť komponentov, ktoré sa navzájom prelínajú. Sú rovnaké vo všetkých troch cykloch, ich obsah sa postupne rozširuje, resp. graduje. Ide o komponenty:

1. Boh a človek
2. Ježiš Kristus
3. Písmo sväté
4. Cirkev a sviatosti
5. Kresťanský život

Preberané témy v komponentoch môžeme zaradiť do viacerých komponentov v závislosti od cieľa vyučovania, ktorý si stanovuje vyučujúci. Na základe biblických príbehov, hlavných postáv či udalostí môžeme hovoriť tak o vzťahu Boha a človeka, o vzťahu k Ježišovi Kristovi (komponent Boh a človek, Ježiš Kristus), ako aj o tom, kde je príbeh zapísaný, do ktorej časti Biblie patrí a prečo (komponent Písmo sväté), o tom, aký dopad to má na vznik cirkvi a jej históriu, poslanie a úlohy (komponent Cirkev a sviatosti) a tiež obsah príbehu ako príklad alebo upozornenie na dopad konania človeka (komponent Kresťanský život). Obsah učiva je navrhnutý do komponentov a súvisí s výkonovými štandardmi a cieľmi vyučovania.

Obsah komponentov v 1. cykle

Boh a človek – žiaci sa zoznamujú, spoznávajú seba aj svoje okolie, idú zo známeho prostredia rodiny a domova cez svet a domovy druhých ľudí. Učia sa komunikovať tak v rodine, ako aj so spolužiakmi, s ostatnými ľuďmi až po komunikáciu s Pánom Bohom v modlitbe. Poznávajú Boha ako Stvoriteľa sveta, rozlišujú medzi vecami Bohom stvorenými a človekom vytvorenými. Tiež poznávajú, že človek je Božie stvorenie, má vzťah s Bohom, ktorý bol narušený hriechom. Poznávajú svoju jedinečnosť, čo majú navzájom spoločné a čo ich odlišuje od ostatných. Ide o to, čo vidíme očami (výška, farba očí a vlasov, pokožky a pod.) až po vlastnosti, schopnosti a záujmy (šport, umenie, záujem pomôcť, učenie a pod.). Komponent tiež obsahuje líniu biblických príbehov Starej zmluvy od stvorenia sveta cez patriarchov (Abrahám, Izák, Jákob, Jozef) a vodcov (Mojžiš a Józua). Biblické príbehy sú rozdelené do troch ročníkov a treba ich reprodukovať veku primeraným spôsobom, vyhýbať sa nepodstatným informáciám a tiež tým, ktoré žiak vo svojom veku nie je schopný pochopiť (obetovanie Izáka, vedľajšie ženy a iné).

Ježiš Kristus – obsah komponentu sa zameriava na postavu Ježiša Krista od Jeho narodenia, diela, smrti a vzkriesenia. V prvom cykle sa žiaci zoznamujú s Ježišom Kristom prostredníctvom sviatkov Vianoc a Veľkej noci, ktoré sa pripomínajú každý rok. Žiaci získavajú kresťanský pohľad na slávenie sviatkov, poznávajú Ježiša ako Spasiteľa sveta, tiež kresťanský pohľad na sviatky Veľkej noci, v ktorých si pripomíname ukrižovanie a vzkriesenie Ježiša Krista. Okrem týchto dvoch kľúčových tém sa v prvom cykle ešte žiaci zaoberajú povoláním učeníkov, uzdraveniami a ďalšími príbehmi z Novej zmluvy.

Písmo sväté – v 1. cykle máme len základné informácie o Biblii, predstavujeme ju ako Božie slovo, knihu biblických príbehov, ktoré poznávame na vyučovaní. V rámci tohto komponentu môžu žiaci tvoriť „svoju Bibliu“ kreslením biblických príbehov, ktoré sa preberajú na vyučovaní alebo ktoré ich oslovili. Keďže ide o menších žiakov, informácie o vzniku Biblie, jazykoch šírení Biblie nechávame na vyšší školský vek.

Cirkev a sviatosti – v tomto komponente sa žiaci zoznamujú s cirkvou a cirkevným zborom, v ktorom sa nachádzajú, pripomínajú si nedeľu ako sviatočný deň, ktorý kresťania svätia návštevou kostola a bohoslužieb. Ak je to možné, žiaci môžu navštíviť kostol v danej obci alebo meste, aby tí, ktorí s rodičmi nechodievajú na bohoslužby, videli naživo miesta a predmety, ktoré sa v kostole nachádzajú. Pripomínajú si aj svoj krst svätý ako jednu zo sviatostí.

Kresťanský život – obsahuje témy, ktoré sa venujú cnostiam, praktickému prežívaniu viery, modlitbe, vzťahom atď. Je úzko prepojený s etickou výchovou a kresťanskou etikou. Žiaci na praktických príbehoch či už biblických, alebo iných majú príklady dobrého konania, pomoci, spolupráce, vďačnosti, odpustenia a ďalších cností. Obsahuje tiež témy ako modlitba, tvorenie vlastných modlitieb a vyznaní, ktoré spolu s piesňami tvoria neoddeliteľnú súčasť vyučovania na každej vyučovacej hodine.

Komponent	Boh a človek	Ježiš Kristus	Sväté písmo	Cirkev a sviatosti	Kresťanský život
Výkonový štandard	Žiak dokáže/vie: - vnímať svoju jedinečnosť, - vnímať vieru ako jedinečný dar a súčasť života človeka, - rozlíšiť rôzne spôsoby vzájomnej komunikácie, - vyjadriť radosť z Božieho stvorenia, - správať sa k ľuďom a svetu s rešpektom a úctou, - interpretovať vybrané biblické príbehy Starej zmluvy.	Žiak dokáže/vie: - uvedomovať si Božiu lásku k človeku, - interpretovať základné biblické príbehy z Novej zmluvy, - vnímať Ježiša Krista ako Spasiteľa sveta, - vysvetliť význam kresťanských sviatkov (Vianoce, Veľká noc).	Žiak dokáže/vie: - vysvetliť výnimočnosť Písma svätého (Bible), - charakterizovať základné delenie Písma svätého (Bible).	Žiak dokáže/vie: - vnímať cirkev ako spoločenstvo veriacich v Ježiša Krista, - pomenovať, čo sa nachádza v kostole, - posúdiť význam kresťanských sviatkov a nedele, - vyjadriť dôležitosť Krstu svätého.	Žiak dokáže/vie: - vnímať modlitbu ako formu komunikácie s Bohom, - posúdiť potrebu dávania a prijímania lásky, odpustenia a prijímania sa navzájom, - zdôvodniť význam vzťahov v rodinách, spoločenstve a cirkvi, - zdieľať svoje myšlienky a postoje k osobnej viere veku primeraným spôsobom, - vnímať potreby druhých ľudí a ochotu pomôcť im.
Obsahový štandard	Ja a môj svet - Jedinečnosť Božieho dieťaťa - Boh Otec – Stvoriteľ - Boh sa dáva poznať (patriarchovia) - Vzťah Boha a človeka (vodcovia) - Boh vedie svoj ľud	- Ježiš Kristus – Boží Syn, ktorý prichádza na svet - Pán Ježiš a Jeho verejné účinkovanie - Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania - Ježišove zázraky a uzdravenia - Pán Ježiš vyučuje	- Biblia hovorí o Bohu - rôzne druhy Biblií - delenie Biblie a orientácia v nej	- Cirkev a cirkevný zbor ako Božia rodina - Kostol a jeho význam - Dôležitosť nedele a kresťanských sviatkov - Krst svätý – som Božie dieťa	- Modlitba ako komunikácia s Bohom - Potreba žiť v spoločenstve s ľuďmi a s Bohom - Dôležitosť pravidiel v živote človeka - Ježiš Kristus ako osobný Priateľ a vzor - Uvedomenie si dôležitosti vzťahov medzi ľuďmi - Uvedomenie si prejavu vlastného správania a konania a jeho dôsledkov pre nás a našich blízkych

Obsah komponentov v 2. cykle

Boh a človek – komponent pokračuje výkladom biblických textov Starej zmluvy, v ktorých vystupujú postavy sudcov (Gideon, Samson), Rúť, Samuel, králi (Saul, Dávid, Šalamún), Ester a po-

slední proroci (Eliáš, Elízeus, Jonáš, Daniel). V biblických príbehoch ide predovšetkým o znázornenie vzťahu človeka s Bohom, ich konanie či už pozitívne, alebo aj negatívne a dopad ich konania.

Ježiš Kristus – obsahový komponent sa okrem významov sviatkov a ich prehlbení venuje učeniu Ježiša Krista v podobenstvách, uzdraveniam a kresťanskému učeniu. Žiaci si prehľbujú vzťah s Ježišom Kristom ako svojím Priateľom a Spasiteľom. Poznávajú biblické príbehy Novej zmluvy a ich súvislosti.

Písmo sväté – v 2. cykle už žiaci poznávajú, ako sa orientovať v Biblii podľa kníh, kapitol a veršov, rozlišujú Starú zmluvu od Novej zmluvy na základe historických udalostí, v akých jazykoch bola Biblia napísaná a aké sú najznámejšie preklady Biblie až po súčasnosť. Treba spomenúť aj to, že Biblia nemusí byť len v tlačenej podobe, ale v súčasnosti je mnoho možností ju počúvať ako audio nahrávky alebo ju mať v mobile ako aplikáciu. Okrem oficiálnych prekladov máme ešte detské Biblie, obrázkové, nahovorené pre deti, aplikácie pre deti a ďalšie možnosti, ako sa zoznámiť s Božím slovom.

Cirkev a sviatosti – komponent, ktorý sa v 1. cykle orientoval len na poznanie vlastného cirkevného zboru a kostola, sa rozširuje o poznanie historických udalostí vzniku cirkvi z biblických udalostí (vstúpenie, zoslanie Ducha svätého, Pavol, ustanovenie sviatostí). Okrem toho žiaci poznávajú delenie cirkevného roka na slávnostnú a bezslávnostnú polovicu a poznávajú zmysel Krstu svätého a Večere Pánovej.

Kresťanský život – podobne ako v 1. cykle, aj v 2. cykle sa orientuje na kresťanskú etiku a cnosti. Zaoberá sa jedinečnosťou človeka, jeho vzťahmi s druhými ľuďmi, predstavuje cnosti, ako je pokora, poslušnosť či samostatnosť. Tiež sa venuje modlitbe ako dôvernému vzťahu s Bohom, tvorí vlastné modlitby, učí sa zmyslu odpúšťania, prosieb a zaoberá sa hodnotami života.

Komponent	Boh a človek	Ježiš Kristus	Sväté písmo	Cirkev a sviatosti	Kresťanský život
Výkonový štandard	Žiak dokáže/vie: - vnímať svoju jedinečnosť a svoju vieru v Boha, - interpretovať vybrané biblické príbehy Starej zmluvy, - uvedomiť si dôsledky konania biblických postáv v dejinách Božieho ľudu.	Žiak dokáže/vie: - rozvíjať svoj vzťah k Ježišovi Kristovi ako Spasiteľovi sveta, - orientovať sa v základných udalostiach Ježišovho života a diela, - interpretovať vybrané texty zo života Ježiša Krista v Novej zmluve.	Žiak dokáže/vie: - vysvetliť základné delenie Biblie, - orientovať sa v Biblii, - vyhľadať vybrané texty v Biblii.	Žiak dokáže/vie: - vysvetliť vznik cirkvi a jej úlohy, - vnímať kostol ako miesto stretávania sa s Bohom a so spoločenstvom kresťanov, - vysvetliť význam sviatkov cirkevného roka, - vymenovať sviatosti a ich dôležitosť v živote kresťana.	Žiak dokáže/vie: - vnímať svoje dary a talenty ako dar od Boha, - posúdiť dôležitosť konania a správania vo vzťahu k Bohu a vo svojom spoločenstve, - vnímať modlitbu ako prejav osobného vzťahu s Bohom.
Obsahový štandard	- Vzťah človeka s Bohom, osobný Boh - Sudcovia Starej zmluvy - Králi Starej zmluvy - Proroci Starej zmluvy - Boh a Jeho zaslúbenia	- Ježiš Kristus ako Boží Syn - Pán Ježiš a Jeho moc nad chorobou a smrťou - Pán Ježiš mení životy ľudí - Pán Ježiš vyučuje (podobenstvá)	- Biblia ako Kniha kníh - Delenie Biblie na časti a knihy - Vznik Biblie a jej posolstvo	- Cirkev ako spoločenstvo kresťanov - Kostol – miesto oslavy Pána Boha - Delenie cirkevného roka a kresťanské sviatky - Sviatosti a ich význam	- Kto som – moja jedinečnosť s darmi a talentmi - Potreba byť tu pre iných ľudí - Rozlišovanie správneho a nesprávneho konania a jeho dôsledkov - Modlitba ako komunikácia s Bohom, osobné modlitby

Obsah komponentov v 3. cykle

Boh a človek – v komponente sa žiaci zaoberajú vyznaním vo Viere všeobecnej kresťanskej, vzťahom s Bohom, vierou v Trojicu svätú, poznávajú Božie vlastnosti a Jeho svätosť a meno. Vnímajú svoju jedinečnosť už nielen ako niečo viditeľné alebo v schopnostiach, ale vo vzťahoch k Bohu aj druhým ľuďom, zamýšľajú sa nad svojím životom, povoláním, hodnotami, ktoré si upevňujú vo svojom hodnotovom rebríčku. Zamýšľajú sa nad tým, že sú Božím stvorením podobne ako svet, v ktorom žijeme a máme zaň zodpovednosť, povinnosť starať sa o Zem a ochraňovať ju.

Ježiš Kristus – žiaci poznávajú život a dielo Ježiša Krista v hlbších súvislostiach ako v 1. a 2. cykle. Zaoberajú sa učením Ježiša Krista tak z kázne na vrchu, ako aj z podobnstiev, ktoré sú obrazmi o vzťahu človeka a Božieho kráľovstva. Ježiša Krista vnímajú nielen ako Božieho Syna, ale aj ako historickú postavu v dejinách, rozlišujú Jeho božskú a ľudskú podstatu. Zaoberajú sa kľúčovými udalosťami narodenia, utrpenia, smrti, vzkriesenia a vstúpenia Ježiša Krista, zmyslom Jeho príchodu na svet a dielom vykúpenia pre človeka, ktoré je obsiahnuté v evanjeliu.

Písmo sväté – v 3. cykle si žiaci prehľbujú poznatky o vzniku Biblie, jazykoch a prekladoch Biblie, orientácii v Biblii a rozlišujú podľa obsahu knihy Biblie, v ktorých sú kľúčové postavy a línia Izraelcov a kresťanov. Poznávajú historické knihy, vyučujúce a prorocké knihy tak Starej zmluvy, ako aj Novej zmluvy a ich súvislosti. Kresťania (hlavne evanjelické cirkvi) ju majú ako jediný zdroj poznania Boha a Ježiša Krista, ale aj poznania seba ako hriešneho človeka, ktorému je ponúkaná večnosť. Preto vnímame aktuálnosť Biblie i v súčasnosti a dôležitosť jej posolstva aj pre dnešného človeka.

Cirkev a sviatosti – oproti 1. a 2. cyklu je obsahovo najväčší, pretože žiaci majú informácie z histórie, ktorá sa prelína týmto komponentom. Žiaci poznávajú vznik cirkvi a jej prvotné pôsobenie, misiu apoštola Pavla, zakladanie cirkevných zborov. Tieto témy pramenia aj z Biblie, aj z historických prameňov. Pokračujú históriou cirkvi a jej pôsobením vo svete. Dôležitou súčasťou evanjelických cirkví je reformácia a postava Martina Luthera, šírenie reformácie a jej dopad nielen vo svete, ale aj na našom území. Porovnanie s katolíckymi cirkvami hlavne v Augsburskom vyznaní, v spoločných a sporných článkoch. Žiaci poznávajú svoju cirkev a jej históriu, učenie a štruktúru, tiež sa venujú otázkam misie v minulosti aj súčasnosti, charite, cirkevnému školstvu a podobne. Prechádzajú až do 20. storočia a stručne charakterizujú obdobie, v ktorom cirkev pracovala (povojnové obdobia, totalita, demokracia). Do tohto komponentu sú zaradené témy učenia svetových náboženstiev (kresťanstvo, judaizmus, islam, budhizmus, hinduizmus), iných náboženstiev a siekt. Porovnávajú učenie najväčších kresťanských cirkví na území Slovenska či evanjelikálnych cirkví, charizmatických hnutí a ekumenizmus. Hlbšie sa zaoberajú významom sviatostí Krstu svätého a Večere Pánovej a učením o hriechu.

Kresťanský život – komponent obsahuje témy týkajúce sa Zákona (Desatora) a evanjelia. Zaoberá sa učením o dobrých skutkoch, láske k blížnemu či zmyslom a cieľom ľudskej existencie a večnosťou. Venuje sa kresťanskej etike v otázkach úcty k autoritám, rodičom, úcty k životu a zodpovednosti zaň od počatia po smrť človeka, otázkam závislostí, šikane či sebapoškodzovaniu. Žiaci diskutujú o vernosti vo vzťahoch, o manželstve a rodičovstve, sexualite, ale aj o vlastníctve, vzťahu k majetku, duševnom vlastníctve, ohováraní, zavádzaní, vplyve médií a sociálnych sietí či o umelej inteligencii ako pomoci či hrozbe. V poslednom ročníku sú navrhnuté témy týkajúce sa zamýšľania nad budúcnosťou žiaka, jeho hodnotovým rebríčkom, vzormi, ktoré ho ovplyvňujú, zodpovednosťou za prostredie, v ktorom žijeme, ochranou stvorenstva, ozajstným priateľstvom či láskou. Všetkým týmto sa prelínajú cnosti a ochota byť dobrým, aj keď sa nikto nepozerala.

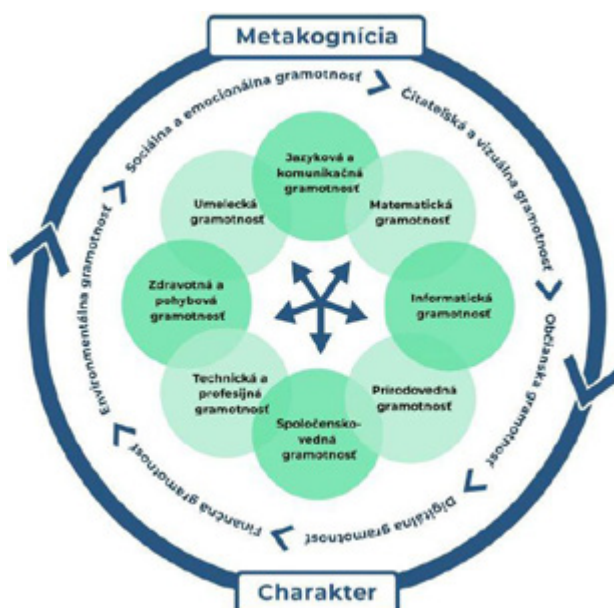
Komponent	Boh a človek	Ježiš Kristus	Sväté písmo	Cirkev a sviatosti	Kresťanský život
Výkonový štandard	Žiak dokáže/vie: - interpretovať Vyznanie viery v Trojjediného Boha, - vnímať Boha a Jeho vlastnosti, - vnímať svoju jedinečnosť a svoj vzťah k Bohu, - oceniť hodnotu života a jeho zmysel, - vyjadriť vzťah k Božiemu stvorenstvu.	Žiak dokáže/vie: - interpretovať vybrané texty zo života Ježiša Krista, - uviesť si význam Ježišovho učenia, - zdôvodniť význam Ježišovej obete vo vzťahu k človeku a jeho budúcnosti, - porovnať božskú a ľudskú podstatu Ježiša Krista, - porovnať význam Zákona a evanjelia v živote kresťana.	Žiak dokáže/vie: - vysvetliť vznik Biblie a jej šírenie, - vymenovať biblické postavy a ich konanie a úlohy v dejinách Božieho ľudu, - vnímať aktuálnosť Biblie a jej poslanstvo v súčasnosti (s využitím AI).	Žiak dokáže/vie: - vysvetliť vznik cirkvi, misijný príkaz a úlohy apoštolov, - definovať delenie cirkevného roka, - popísať historické udalosti vývoja cirkvi, - charakterizovať ECAV na Slovensku a jej úlohy, - vymenovať sviatosti a ich význam v živote kresťana, - porovnať učenie kresťanských cirkví, - vnímať svoj cirkevný zbor ako miesto stretávania kresťanov.	Žiak dokáže/vie: - zdôvodniť význam Zákona a evanjelia v živote kresťana, - kriticky zhodnotiť dopad porušovania Božích prikázaní pre život človeka (s využitím napríklad AI), - poukázať na význam evanjelia pre večný život, - porovnať učenie rôznych náboženstiev, spoločností a sekt (s využitím AI), - tolerovať a akceptovať rôzne názory a postoje, - vnímať svoju vieru a svoju jedinečnosť, - diskutovať o zmysle života, hodnotách a zodpovednosti za svoj život, - vyjadriť svoj názor a postoj k iným názorom.
Obsahový štandard	- Vyznanie viery v Boha (Krédo) - Aký je Boh? - Boh ma pozná – moja jedinečnosť a môj vzťah k Bohu - Hodnota môjho života - Božie stvorenie a zodpovednosť zaň	- Život a dielo Ježiša Krista - Ježiš Kristus a Jeho učenie v podobnostiach - Zmysel Ježišovho utrpenia, smrti a vzkriesenia a jeho význam v dejinách spásy - Ježiš Kristus ako pravý Boh a pravý človek - Zákon a evanjelium	- Boh sa zjavuje vo svojom Slove - Preklady a šírenie Biblie do sveta - Biblické postavy historických kníh Biblie - Vyučujúce a prorocké knihy Biblie a ich poslanstvo - Biblia a jej aktuálnosť	- Cirkev a jej vznik, misijný príkaz - Zoslanie Ducha svätého - Prvé cirkevné zbory a misia apoštolov - Delenie cirkevného roka, sviatky a slávnosti - Cirkevné dejiny, osobnosti ovplyvňujúce cirkev a spoločnosť - ECAV na Slovensku, história, učenie a úlohy - Sviatosti – ich charakteristika a význam - Spoločné a rozdielne znaky jednotlivých cirkví a denominácií - Historické udalosti a osobnosti môjho cirkevného zboru	- Zákon a evanjelium v živote kresťana - Kto je Boh a vzťah k Nemu - Etické postoje na základe kresťanských hodnôt (Desatoro) - Religionistika – náboženstvá, spoločnosti a sekty - Orientovanie sa vo vlastných potrebách v duchovnom raste - Byť dobrý, aj keď sa nikto nepozerala - Zodpovednosť za prostredie, v ktorom žijem - Moja budúcnosť

Gradácia výkonových štandardov

Komponent	Boh a človek	Ježiš Kristus	Sväté písmo	Cirkev a sviatosti	Kresťanský život
1. cyklus	Vnímať svoju jedinečnosť. Správať sa k ľuďom a svetu s rešpektom a úctou. Vnímať vieru ako jedinečný dar a súčasť života človeka. Rozlíšiť rôzne spôsoby vzájomnej komunikácie. Vyjadriť radosť z Božieho stvorenia. Interpretovať vybrané biblické príbehy Starej zmluvy.	Uvedomovať si Božiu lásku k človeku. Interpretovať základné biblické príbehy z Novej zmluvy. Vnímať Ježiša Krista ako Spasiteľa sveta. Vysvetliť význam kresťanských sviatkov (Vianoce, Veľká noc).	Vysvetliť výnimočnosť Písma svätého. Charakterizovať základné delenia Písma svätého.	Vnímať cirkev ako spoločenstvo veriacich v Ježiša Krista. Pomenovať, čo sa nachádza v kostole. Posúdiť význam kresťanských sviatkov a nedele. Vyjadriť dôležitosť krstu svätého.	Uplatňovať modlitbu ako formu komunikácie s Bohom. Posúdiť potrebu dávania a prijímania lásky, odpustenia a prijímania sa navzájom. Zdôvodniť význam vzťahov v rodinách, spoločenstve a cirkvi. Zdieľať svoje myšlienky a postoje k osobnej viere veku primeraným spôsobom. Vnímať potreby druhých ľudí a ochotne im pomôcť.
2. cyklus	Vnímať svoju jedinečnosť a svoju vieru v Boha. Interpretovať vybrané biblické príbehy Starej zmluvy. Uvedomiť si dôsledky konania biblických postáv v dejinách Božieho ľudu.	Rozvíjať svoj vzťah k Ježišovi Kristovi ako Spasiteľovi sveta. Orientovať sa v základných udalostiach Ježišovho života a diela. Interpretovať vybrané texty zo života Ježiša Krista v Novej zmluve.	Vysvetliť základné delenie Písma svätého. Orientovať sa v Písme svätom. Vyhľadať vybrané texty v Písme svätom.	Vysvetliť vznik cirkvi a jej úlohy. Vnímať kostol ako miesto stretávania sa s Bohom a so spoločenstvom kresťanov. Vysvetliť význam sviatkov cirkevného roka. Vymenovať sviatosti a poznať ich dôležitosť v živote kresťana.	Uplatňovať modlitbu ako prejav osobného vzťahu s Bohom. Vnímať svoje dary a talenty ako dar od Boha. Posúdiť dôležitosť konania a správania vo vzťahu k Bohu a vo svojom spoločenstve.
3. cyklus	Interpretovať Vyznanie viery v Trojjediného Boha. Poznávať Boha a Jeho vlastnosti. Vnímať svoju jedinečnosť a svoj vzťah k Bohu. Oceňiť hodnotu života a jeho zmysel. Vyjadriť vzťah k Božiemu stvoreniu.	Interpretovať vybrané texty zo života Ježiša Krista. Uvedomiť si význam Ježišovho učenia. Zdôvodniť význam Ježišovej obete vo vzťahu k človeku a jeho budúcnosti. Vysvetliť božskú a ľudskú podstatu Ježiša Krista. Porovnať význam Zákona a evanjelia v živote kresťana.	Vysvetliť vznik Biblie a jej šírenie. Poznať biblické postavy a ich konanie a úlohy v dejinách Božieho ľudu. Zdôvodniť aktuálnosť Biblie a jej poslanstvo v súčasnosti.	Vysvetliť vznik cirkvi, misijný príkaz a úlohy apoštolov. Zoradiť delenie cirkevného roka. Poznať historické udalosti vývoja cirkvi. Charakterizovať ECAV na Slovensku a jej úlohy. Vymenovať sviatosti a opísať ich význam v živote kresťana. Porovnať učenie kresťanských cirkví a hnutí. Vnímať svoj cirkevný zbor ako miesto stretávania kresťanov. Porovnať učenie rôznych náboženstiev, spoločností a siekt.	Zdôvodniť význam Zákona a evanjelia v živote kresťana. Kriticky zhodnotiť dopad porušovania Božích prikázaní pre život človeka. Poukázať na význam evanjelia pre večný život. Tolerovať a akceptovať rôzne názory a postoje. Vnímať svoju vieru a svoju jedinečnosť. Diskutovať o zmysle života, hodnotách a zodpovednosti za svoj život. Vyjadriť svoj názor a postoj k iným názorom.

1.3 Prierezové gramotnosti

Prierezové gramotnosti sa neviažu na predmet, ale prelínajú sa naprieč vzdelávacími oblasťami. Okrem prierezových gramotností vyznačených v kruhoch sa tam nachádza metakognícia a charakter, ktoré sú zamerané na hodnotovo-kultúrny rámec žiaka a rozvoj jeho potenciálu. Prierezové gramotnosti podporujú rozvoj kritického myslenia, podporujú zodpovednosť a občianstvo, vedú k zodpovednosti za ochranu prírody a udržateľnosť, k rozvoju finančnej gramotnosti. Spoločenskovedná gramotnosť sa zaoberá etickými postojmi, duševným zdravím, empatiou, zvládaním konfliktov. Je asi najužšie spätá práve s predmetom náboženská výchova/náboženstvo a etická výchova. Žiaci pracujú so zvládaním emócií, učia sa komunikovať svoje potreby a potreby iných, poznávajú svoje hranice, učia sa spolupracovať navzájom, ale aj žiadať o pomoc či reflektovať svoje emócie.

Obrázok 1 Mapa doménových a prierezových gramotností v základnom vzdelávaní (<https://ucime.vzdelavanie21.sk/prierezove-gramotnosti-rozdelenie/>)

Metakognícia – nadpredmetová oblasť, ktorá sa vzťahuje na rozvoj uvedomovania si, chápania a regulácie vlastných kognitívnych procesov a stratégií učenia sa. Skladá sa z dvoch komponentov:

- a) **metakognitívne poznanie** – uvedomenie si vlastných kognitívnych procesov, ako sa mi najlepšie učí atď.,
- b) **metakognitívna regulácia** – schopnosť plánovať, stanovovať ciele, využívať stratégie učenia sa, ako sa zlepšiť atď.

V náboženskej výchove/náboženstve to znamená hlavne viesť žiaka k:

- uvedomeniu si toho, ako žiak pochopil biblický či nebiblický text, príbeh, situáciu,
- schopnosti hodnotiť svoje vlastné rozhodnutia a názory, prípadne ich meniť,
- schopnosti klásť otázky, pýtať sa, hľadať odpovede, riešenia,
- pozorovaniu vlastného pokroku v postojoch a hodnotách.

Na nasledujúcej strane uvádzame príklady v tabuľke.

Meta-kognícia	Práca s textom (porozumenie textu)	Morálna dilema (uvažovanie a hodnotenie)	Učenie sa (výber učebných stratégií)	Stíšenie sa/modlitba (regulácia vnútorného stavu)	Hodnoty (vlastný osobný rast)	Spolupráca (kolektívna metakognícia)
1. cyklus	Žiak si uvedomuje, ako sa učí: ucho = počúvanie oko = videnie srdce = pocity Čomu v texte rozumiem najlepšie?	Uvedomovanie si vlastného rozhodovania: Prečo by som to urobil takto? Čo mi pomohlo rozhodnúť sa? Ako by som inak postupoval, keby som vedel, že...? Čo by som urobil inak?	Hodnotenie svojho učenia sa: Zvládnem to sám. Zatiaľ trochu viem. Potrebujem pomoc. Hodnotenie svojho učenia: Čo si najviac pamätám. Čo si menej pamätám. Čo si neviem zapamätať.	Sledovanie vlastnej pozornosti k stíšaniu: Modlím sa za... Vedel som sa sústrediť. Zamýšľal som sa nad iným. Nevedel som sa sústrediť.	Plánovanie a hodnotenie svojho osobného rastu: Pomôžem niekomu. Budem milý na... Chcem prosiť za... Čo som sa dnes dozvedel o sebe?	Reflexia spoločného myslenia: Čo nám v skupine išlo veľmi dobre? Ako sme prišli na toto riešenie? Čo skúsime nabudúce inak?
2. cyklus	Žiak sleduje proces porozumenia a identifikuje svoje potreby: Čo som pochopil najlepšie? Kde som mal pochybnosti? Čo mi pomohlo pochopiť tento príbeh/text? Ktoorej časti príbehu/textu nerozumiem?	Hodnotenie vlastného uvažovania, argumentácie a etických postojov: Aké riešenie by som zvolil? Aké hodnoty tu zohrali rolu? Ako by som konal? Bol by som odvážnejší/lepší/pokojnejší? Aké mám na to argumenty? Ako som dospel k takémuto rozhodnutiu?	Priebežná kontrola učenia (nie iba na konci hodiny, ale počas nej): Stačia mi tieto informácie? Tu som sa stratil. Tu potrebujem viac informácií. Kedy sa k tomu ešte vrátim? Čo mi pomáha zapamätať si obsah? Uvedenie si najlepšej stratégie učenia sa: vizuálny obraz/schéma vysvetlenie slovami vlastné poznámky otázky na opakovanie hľadanie súvislostí Aké prostredie si musím vytvoriť pri učení sa?	Sebauvedomenie vnútorného stavu a zamerania pozornosti: Ktorá myšlienka ma najviac oslovila? Nad čím sa najviac zamýšľam? Podarilo sami sústrediť na...? Dokážem sa sústrediť? Čo mi prekáža pri stíšení a ako to môžem zmeniť?	Sledovanie vlastných rozhodovaní a osobného rastu: Skúsím byť pozornejší na... Budem trpezlivo reagovať na... Skúsím byť spravodlivý v situácii... Ako som sa rozhodoval? Čo bolo najťažšie? Čo môžem skúsiť zmeniť v praxi? Ako zistím, že sa mi niečo podarilo?	Reflexia spoločného myslenia a stratégie: Kde sme skončili? Čo by sa dalo urobiť inak? Je aj iné riešenie? Čo sme vymysleli prvé? Ako sme spolu postupovali (pre-mýšľali)? Čo v našej skupine fungovalo alebo nefungovalo?
3. cyklus	Uvedenie si rozdielu medzi interpretáciou textu a porozumením textu: Fakty – čo text hovorí, o čom je príbeh. Zmysel – čo chcel autor textom povedať. Premostenie – ako to súvisí so mnou, čo hovorí text mne. Čo mi bráni rozumiť textu? Čo mi pomohlo porozumieť textu (napríklad osobná skúsenosť, symbol, obrázok, diskusia)?	Opis procesu myslenia alebo rozhodovania: Moja prvá reakcia bola... Začal som premýšľať o tom, že... Čo som si uvedomil ako prvé? Ktoré hodnoty sú pre mňa najdôležitejšie?	Sebahodnotenie počas procesu učenia sa, plánovanie ďalších krokov: Čomu dnes plne rozumiem, čo mi je jasné? Čomu ešte nerozumiem? Čo sa chcem spýtať? Na čo neviem odpovedať? Čo môžem spraviť preto, aby som tomu lepšie porozumel? Čo som si nevedel zapamätať a prečo? Aké stratégie mi najviac pomáhajú pri učení sa? Treba mi pri učení schéma/tabuľky/obrázky/vlastné skúsenosti?	Sebauvedomenie pri stíšení sa: Čo som mal najviac na mysli? Čo mi dnes bránilo plne sa sústrediť? Čo môžem zlepšiť? Kde sa dokážem sústredene modliť?	Hodnotenie svojho rastu: Kde túto hodnotu môžem uplatniť? Ako poznám, že som to dokázal? Čo je pre mňa najťažšie? Ako som sa rozhodoval? Čo som sa o sebe naučil? Čo by som chcel dosiahnuť?	Reflexia procesu postupných krokov, nie iba výsledku: Ako/prečo sme sa rozhodli pre toto riešenie? Ako by sa nám lepšie pracovalo? Ako sme prišli na riešenie? Ktorá časť práce bola najťažšia? Kde sme si nevedeli rady? Ako sme menili plán? Ako sme sa dopracovali k tomuto riešeniu?

Charakter – súbor osobnostných a morálnych čŕt alebo dispozícií, ktoré riadia správanie človeka, ovplyvňujú aj jeho motiváciu. Výchova charakteru pomáha žiakovi rozvíjať pozitívne osobnostné silné stránky (cnosti). Má úzku súvislosť s hodnotami, rozvojom morálneho charakteru a správania sa. Rozvíja sa vo všetkých predmetoch (nadpredmetová oblasť), najväčší priestor jej vytvárajú práve predmety náboženská výchova/náboženstvo a etická výchova.

Oblasť charakteru sa skladá z komponentov:

- a) **morálne vedomie** – viesť žiakov k tomu, aby boli schopní reflektovať a regulovať vlastné prežívanie na základe morálnych hodnôt,
- b) **túžba po poznaní** – viesť žiakov k zvedavosti a otvorenosti, aby boli aktívni, mali intelektuálnu pokoru a dialogický prístup, aby chyby považovali za podnety k ďalšiemu učeniu sa,
- c) **statočnosť** – viesť žiakov ku konaniu dobra aj napriek prekážkam, aby mali schopnosť dodržať sľub, riskovať, ak je to potrebné, vyjadriť svoje hodnoty napriek tlaku väčšiny,
- d) **odolnosť** – viesť žiakov k odolnosti a stálosti vo vlastnom konaní, prekonávaní prekážok i vnútorných negatívnych sklonov, upevňovaní orientácie a zmyslu vlastného konania,
- e) **úcta k druhým** – viesť žiakov k úctivému, prosociálnemu a kooperatívne postoj k druhým, slušne a rešpektujúco komunikovať, konať ústretovo, oceniť hodnotu a prínos druhých, spolupracovať s ostatnými, konať dobročinne a byť prínosom pre komunitu,
- f) **spravodlivosť** – viesť žiakov k spravodlivému a čestnému konaniu, rešpektovaniu pravidiel, zdôvodňovaniu neetického správania, ku konaniu podľa princípov fair play a rovnosti, zachovávaní osobnej integrity v konaní, aj keď sa nikto nepozera,
- g) **líderstvo** – pomáhať žiakom pri rozvíjaní ich schopnosti viesť druhých, preberať zodpovednosť, konať pre spoločné dobro, organizovať a podnecovať druhých so zameraním na spoločné ciele a byť dobrým príkladom.

V náboženskej výchove/náboženstve môžeme oblasť charakteru zapracovať napríklad takto:

1. cyklus a 2. cyklus

Komponent	Aktivity	Očakávané výstupy žiaka
Morálne vedomie	Biblické príbehy na diskusiu: Noách, Dávid a Goliáš, Zacheus... Ako sa správam, keď... Príklady hľadania dobra napríklad v triede, v rodine, v cirkevnom zbore... Kladenie otázok pri biblických príbehoch.	Rozlišuje, čo je dobro a zlo. Chápe dôsledky svojich rozhodnutí. Pomenuje správne a nesprávne konanie biblických postáv.
Túžba po poznaní	Hľadanie odpovedí v detskej Biblii. Jednoduché projektové úlohy, napríklad: Ako vyzeralo prostredie, do ktorého sa narodil Ježiš?	Prejavuje záujem o nové poznatky a informácie. Hľadá odpovede a pýta sa. Chápe, že spoznávanie viery je cesta k dobru.
Statočnosť (odvaha konať dobro)	Príbehy o Dávidovi, Danielovi v jame levov, odvážnych učeníkoch... Modelové situácie: Ako sa zachovám, keď niekto ubližuje druhému? Chválenie odvážnych prejavov dobra v triede.	Usiluje sa konať dobro aj v náročných situáciách. Prejavuje odvahu pomôcť slabšiemu. Chápe, že odvaha je správne rozhodnutie, nie sila.
Odolnosť (vytrvalosť v dobrom)	Príbeh o prenasledovaní Dávida, o Jozefovi v Egypte, o vytrvalosti apoštolov... Vytrvalé učenie modlitby alebo biblického verša. Reflexia: Nevzdám sa, aj keď je to ťažké.	Nevzdáva sa pri primerane náročnej úlohe. Uvedomuje si, že viera vyžaduje vytrvalosť. Prežíva úspech z dokončenej úlohy.

Komponent	Aktivity	Očakávané výstupy žiaka
Úcta k druhým	Príbeh o milosrdnom Samaritánovi, o Ježišovi a deťoch... Rituál vzájomného prania dobra. Hry podporujúce spoluprácu a úctivé správanie.	Správa sa s úctou k spolužiakom, učiteľom a slabším. Vie, že Boh miluje každého človeka rovnako. Prejavuje ohľaduplnosť v každodenných situáciách.
Spravodlivosť	Príbeh o kráľovi Šalamúnovi – rozhodovanie podľa spravodlivosti. Jednoduché rozhodovanie: Ako spravodlivo rozdelím darček? Triedne pravidlá založené na férovosti.	Chápe pojem férového správania. Usiluje sa konať spravodlivo. Vie vysvetliť, čo je nespravodlivosť a ako ju napraviť.
Líderstvo	Biblické postavy vodcov (Mojžiš, Józua, Peter, Gideon). Striedanie „malého vodcu“ pri aktivitách (vedenie modlitby, skupinovej úlohy). Hry na zodpovednosť a rozhodovanie.	Preberá jednoduché úlohy vedenia. Motivuje druhých k dobrému správaniu. Chápe, že vodca je ten, kto slúži a pomáha.

3. cyklus

Komponent	Aktivity	Očakávané výstupy žiaka
Morálne vedomie	Diskusia na základe biblických textov. Diskusia k morálnym dilemám (trest smrti, homosexualita, interrupcie, eutanázia...) Vlastné príklady z každodenného života (škola, rodina, spoločnosť).	Rozlišuje zložitejšie morálne dilemy. Vie obhajovať svoje rozhodnutia. Rozvíja kritické myslenie v súvislosti s hodnotami viery.
Túžba po poznaní	Samostatné hľadanie informácií a získavanie poznatkov o biblických postavách a udalostiach. Projektové zadania s prepojením na dejiny cirkvi, cirkevného zboru. Prezentácie a diskusie o vlastných zisteniach a prezentácie poznatkov.	Prejavuje samostatnú iniciatívu pri získavaní poznatkov. Dokáže prezentovať získané poznatky. Prejavuje záujem o prehĺbenie viery.
Statočnosť (odvaha konať dobro)	Analýza príbehov o odvahe (Ester, Jozef, Pavol, Ján Krstiteľ a i.). Simulácie riešení eticky náročných situácií. Reflexia vlastných skúseností s odvahou a so správnym rozhodnutím.	Prejavuje odvahu konať správne aj proti tlaku skupiny. Vie obhájiť svoje morálne rozhodnutia.
Odolnosť (vytrvalosť v dobrom)	Diskusia o vytrvalosti postáv z Biblie, prípadne osobností cirkvi (Jozef, Józua, Pavol, Jób, misionári, väznení duchovní a i.).	Chápe význam trpezlivosti a vytrvalosti v osobnom aj duchovnom živote. Uvedomuje si hodnotu úsilia a odolnosti.
Úcta k druhým	Analýza vzťahov a konfliktov v biblických príbehoch. Diskusia o vzájomnej úcte v rodinách, škole, spoločnosti.	Prejavuje úctu k druhým aj v zložitejších sociálnych situáciách (sociálne slabší, bezdomovci, spolužiaci, hendikepovaní...) Rozvíja empatiu a schopnosť spolupráce. Prepája úctu k druhým s vierou.
Spravodlivosť	Diskusia o férovosti a spravodlivosti v biblických príbehoch. Hodnotenie a riešenie konkrétnych situácií z každodenného života. Vytváranie pravidiel spravodlivého spolužitia.	Uplatňuje princípy spravodlivého konania vo vlastnom správaní. Dokáže analyzovať situácie a navrhnúť spravodlivé riešenia. Chápe širší význam spravodlivosti.
Líderstvo	Analýza príbehov biblických vodcov a ich spôsobu vedenia a spoľahnúť sa na Božie vedenie. Projekty, v ktorých žiaci vedú tím a prijímajú rozhodnutia. Reflexia v role lídra a zodpovednosti za skupinu.	Preberá zodpovednosť za vedenie skupiny. Motivuje ostatných k pozitívnym hodnotám a správaniu. Chápe, že vodcovstvo znamená službu a zodpovednosť.

V obsahových komponentoch náboženskej výchovy/náboženstva sú zapracované mnohé témy, kde sa dá hovoriť o cnostiach. Najmä v komponente Kresťanský život sú témy, ktoré sa venujú tejto oblasti. Môžu byť ako samostatné premýšľanie a diskusia spojená s aktivitami alebo môžu byť prepojené s biblickými príbehmi, ktoré na danúnosť poukazujú alebo sa ňou zaoberajú.

Ako príklady môžeme uviesť:

Komunikácia, modlitba – ako komunikujeme, s kým komunikujeme, komunikáciou prejavujeme úctu k druhým ľuďom, komunikujeme aj s Bohom v modlitbe, aký postoj máme pri modlitbe.

Láskavosť – ochota konať dobro pre druhého človeka, povedať milé slovo, poskytnúť pomoc, povzbudenie alebo ochota odpustiť. Je prejavom kresťanskej lásky a milosrdenstva. Ako pokojne riešiť problémy a konflikty, ako prejsť empatiu a ohľaduplnosť.

Vďačnosť – schopnosť uvedomiť si dobro, ktoré človek prijal, často aj bez toho, že by si to zaslužil. Ako prejsť poďakovanie. Je to aj postoj duchovného života, srdca, ktorý vedie k pokore a schopnosti vidieť hodnotu aj v malých veciach. Uvedenie si každodenných darov, ako je napríklad rodina, zdravie, vzdelanie, majetok. Je to aj všimanie si druhých, ktorí sú súčasťou nášho života. Pozitívny postoj k sebe, k iným a k Bohu.

Spolupráca – schopnosť spolupracovať na rovnakom diele s rešpektom, komunikovať s druhými, hľadať kompromisy. Nepresadzovať len svoj názor, ale prijať aj názor druhých, vedieť si obhájiť svoje myšlienky a s úctou ich prezentovať. Byť pracovitý a prispieť k spoločnému diele.

Som Božie dieťa – uvedenie si, že som jedinečné stvorenie milované Bohom. Schopnosť uvedomiť si, že život je Boží dar. Je to ponuka žiť v osobnom vzťahu s Bohom v modlitbe, v poznávaní Boha z Biblie a prírody. Toto vedie k sebaúcte, dôvere, vnútornému pokoji a ochote žiť v láske k Bohu i ľuďom.

Radosť – vnútorný postoj vychádzajúci z dobra a vďačnosti za život. Je to aj schopnosť vidieť dobro, prijímať dobro, deliť sa o dobro, konať dobro. Kresťanská radosť je pokojná, hlboká a láskavá.

Dôvera a vernosť – je schopnosť spoľahnúť sa na Boha a aj na druhých a na seba. Je to aj istota, že človek nie je sám, že Boh koná v jeho živote, spoľahnutie sa na Boha a Jeho vedenie. Súvisí aj s otvorenosťou a pravdivosťou, odvahou dôverovať aj v situáciách, ktoré nie sú v mojich rukách.

Pomoc a podpora – prejavy lásky a solidarity. Ide o potrebu všimnúť si druhých ľudí a ich potreby, konať dobro bez nároku na odmenu. Vyjadrujú kresťanský postoj služby, súcitu, ochoty pomáhať núdznym, všimnúť si ich. Vedieť sa podeliť, ale aj vedieť prijať ponúknutú pomoc.

Odpustenie – schopnosť zriecť sa hnevu, pomsty, slovného či fyzického ublíženia a rozhodnúť sa pre pokoj, zmierenie a lásku. Nie je to zľahčovanie zla, ale oslobodenie srdca a obnova vzťahov. Odpustenie v kresťanskej viere je základom učenia, lebo aj Boh nám odpúšťa (Modlitba Pánova), a je to základný prejav Božej lásky. Je to aj zvládanie emócií, schopnosť uznať svoju vinu a schopnosť vedieť sa ospravedlniť, ale aj prijať ospravedlnenie, je to ochota obnovovať vzťahy.

Spolužitie – schopnosť žiť s druhými v pokoji a láske, úcte a spolupráci. Zahŕňa prijatie druhých, rešpektovanie rozdielnosti, ochotu deliť sa a budovať dobré vzťahy. Byť ohľaduplný, mať kultivovanú komunikáciu, schopnosť vytvárať pekné spoločenstvo, zodpovedať za dobrú atmosféru v triede, pochopiť zmysel priateľstva. Patrí k základným prejavom kresťanskej viery – milovať blížneho ako seba samého.

Pracovitosť – vytrvalá snaha robiť veci zodpovedne, zadané úlohy dokončiť. Zahŕňa vnútornú disciplínu človeka, poriadok, trpezlivosť a schopnosť zvládať úlohy aj vtedy, keď sa nám nechce, motiváciu robiť veci najlepšie, ako viem. Je to aj zodpovedný prístup k učeniu, schopnosť organizovať svoj čas a povinnosti, mať poriadok v osobných veciach, odolnosť voči neúspechu.

V kresťanskom učení má úzku súvislosť so starostlivosťou o Božie dary a schopnosti, rozvoj „talentov a darov“, ktoré sme dostali od Boha.

Pokora – schopnosť uznať svoje obmedzenia, prijímať pravdu o sebe, rešpektovať hodnotu iných a byť otvorený Božej múdrosti. Pokora patrí k základným cnostiam kresťana, ktorý sa snaží nepovyšovať sa nad druhých, vie prijímať rady a učí sa z chýb. Je to základ správneho vzťahu s Bohom, uvedomenie si Božej prítomnosti a vedenia.

Poslušnosť – schopnosť rešpektovať pravidlá, authority a dohody, konať podľa pokynov a bez vzdorovitosti. Je to schopnosť počúvať druhých, rešpektovať authority (Boh, rodičia, učitelia, dospeli), prebrať zodpovednosť za svoje konanie, ovládať sa, byť trpezlivý. Chápať, že poslušnosť nie je slepé plnenie príkazov, ale aj zodpovedný postoj. V kresťanstve je prejavom úcty k Bohu, rodičom a autoritám a je to súčasť budovania disciplíny a zodpovednosti.

Samostatnosť – schopnosť robiť rozhodnutia, plniť zadané úlohy a nie byť za ne zodpovedný aj bez pomoci a dohľadu. Zahŕňa dôveru vo vlastné schopnosti, rozhodnosť a iniciatívu, zodpovednosť za svoje činy, plánovanie a organizovanie jednoduchých úloh, žitie v súlade s pravidlami aj bez kontroly. Je to schopnosť konať dobro a rozlišovať, čo je správne a nesprávne.

Viera – dôvera a pevné presvedčenie v Boha, Jeho lásku a vedenie. Je to schopnosť prijať Božiu prítomnosť v každodennom živote, dôverovať Bohu neustále – aj v ťažkých životných situáciách, aj v pokoji a šťastí. Ide o osobný vzťah k Bohu cez modlitbu, Božie zjavenie v Biblii, premýšľanie o Bohu, schopnosť prežívať nádej a pokoj aj v ťažkostiach. Viera ovplyvňuje rozhodovanie a správanie človeka, je prepojená s láskou a so službou druhým. Je to základ kresťanskej identity a života v súlade s Božou vôľou.

Úcta k životu – schopnosť vážiť si život svoj aj život druhých ľudí, rešpektovať jeho hodnotu a dôstojnosť. Zahŕňa starostlivosť o zdravie, pomoc slabším, ale aj ochranu prírody. Je to aj rešpektovanie života v prírode a života zvierat, pomoc tým, ktorí sú ohrození alebo chorí. Rozlišovanie, čo je životu prospešné a čo je škodlivé. Život berie ako Boží dar, a preto je jeho ochrana a rešpektovanie prejavom lásky a zodpovednosti.

Vzťah k majetku – schopnosť zodpovedne nakladať s vlastnými vecami aj s vecami druhých ľudí, vážiť si to, čo máme, a neplytváť. Ide aj o schopnosť deliť sa s ostatnými, rozlíšiť medzi potrebou a zbytočnou túžbou po veciach. Uvedomovanie si, že majetok nie je na vyvyšovanie sa nad ostatných. Majetok je darom, ktorý treba spravovať s múdrosťou a úctou, má slúžiť človeku a jeho okoliu.

Pravdovravnosť – je schopnosť hovoriť pravdu, byť úprimný a nesklamať dôveru iných. Zahŕňa aj česťnosť, otvorenosť, zodpovednosť za svoje slová, úctu k dôvere druhých ľudí, schopnosť priznať chybu a uvedomiť si dôsledky klamstva. Prepojenie pravdovravnosti s vierou a morálnymi hodnotami sú prejavmi kresťanského života.

Svedomie – vnútorný hlas, ktorý človeka vedie k rozpoznanie dobra a zla, k rozhodovaniu, čo je správne a nesprávne. Zahŕňa aj úprimnosť k sebe samému, schopnosť premýšľať o dôsledkoch svojich rozhodnutí, rozvoj osobného morálneho a hodnotového systému, prepojenie s vierou a Božou vôľou. Pomáha hodnotiť vlastné skutky, slová a myšlienky a konať zodpovedne.

To sú príklady len niektorých cností, ktoré sa objavujú v rôznych ročníkoch či cykloch. Vždy treba mať na mysli primeranosť danej témy v kontexte veku žiaka, jeho skúseností a myslenia. Treba prispôbiť aktivity či diskusie na tieto témy.

Tematický plán je spracovaný ako návrh tém, ktoré sa odporúčajú preberať v jednotlivých ročníkoch. Štátne školy a súkromné školy, ktoré vyučujú jednu hodinu týždenne predmet nábožen-ská výchova, majú tematické plány rozvrhnuté na 33 hodín ročne. Cirkevné školy vyučujú pred-met náboženstvo dve hodiny týždenne, t. j. majú 66 hodín ročne. Tematický plán pre tieto školy by preto mal byť rozšírený o niektoré príbuzné témy, resp. viac rozpracované a rozširujúce uči-vo v daných témach. Jednotlivé komponenty a tematické celky s témami sú zoradené za sebou kvôli prehľadnosti. V plánoch treba doplniť tri vyučovacie hodiny podľa uváženia vyučujúceho (prvá a posledná hodina, vianočné sviatky, veľkonočné sviatky, príp. iné). Témy v tematických celkoch zaradené do komponentov si môže vyučujúci vyskladať podľa svojich možností a pod-mienok alebo podľa obdobia roka (napríklad veľkonočných sviatkov), nemusia ísť za sebou.

1. ročník

	Komponent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
1	Boh a človek	Ja a moja rodina	Poznávame sa	spolužiaci, škola, kamaráti		Žiak: – vníma, že patrí do rodiny, má kamarátov – vníma rodinu ako miesto, kde má svoje miesto a úlohy – prejavuje vďačnosť za rodinu – vymenuje členov svojej rodiny	Sociálna a emocionálna gramotnosť Environmentálna gramotnosť	10	20
2			Ďakujeme za prázdniny	zážitky, voľný čas					
3			Patrím do rodiny	rodina, spolupatričnosť					
4			Moje miesto a úlohy v rodine	práca v rodine, zodpovednosť					
5			Ďakujeme za rodičov	vďačnosť za rodičov	Kol 3, 20				
6		Svet, v ktorom žijem	Dom – domov	budova – dom, srdce – domov, nebeský domov	Joz 24, 15	– pomenuje, čo je dom a domov – rozlišuje rôzne domovy ľudí			
7			Žijeme vo svete	Zem, ľudia a ich obydlia, domovy	F 3, 20				
8		Boh – Stvoriteľ	Boh stvoril svet	stvorené Bohom a tvorené človekom	1M 1-2	– osvojuje si biblické príbehy Starej zmluvy a vie ich reprodukovať – rozlišuje, čo je Bohom stvorené a čo je vytvorené človekom – chápe potrebu ochrany životného prostredia – pomenuje svoju jedinečnosť, svoje dary a ich využitie			
9			Chráňme Božie dielo	ochrana prírody, triedenie, zodpovednosť	Ž 24, 1				
10			Som jedinečný	výzor človeka, rovnakí, a predsa rozdielni	Ž 139, 13-16				
11	Ježiš Kristus	Ježišov príchod na svet	Advent	príprava, tvorenie na Vianoce		– osvojuje si biblické príbehy Novej zmluvy a vie ich reprodukovať – objavuje výnimočnosť Božieho Syna – uvedomuje si význam vianočných sviatkov, – vie, ako treba prejať poslušnosť voči rodičom,	Sociálna a emocionálna gramotnosť Občianska gramotnosť	10	20
12			Narodenie Spasiteľa	Mária, Jozef, Betlehem	Mt 1, 18-24				
13			Mudrci	pastieri, mudrci a dary	Mt 2, 1-12				
14			Útek do Egypta	Herodes (nie vraždenie detí), útek, Božia pomoc	Mt 2, 13-23				
15			Ježiš v chráme	Jeruzalem, slávnosti, 12-ročný Ježiš	L 2, 41-52				
16		Pán Ježiš pomáha	Povolanie učeníkov	rybári, mená učeníkov (pieseň)	Mt 4, 18-22 Mk 3, 13-19	– osvojuje si biblické príbehy Novej zmluvy a vie ich reprodukovať, – uvažuje, kto sa stáva učeníkom, – poznáva moc Pána Ježiša,			
17			Svadba v Káne Galilejskej	voda – víno, Pán Ježiš vie, čo potrebujeme	J 2, 1-12				
18			Búrka na mori	strach, kto dokáže rozkázať počasiu	L 8, 22-25				
19		Ježiš – Záchranca	Veľkonočné udalosti	hlavné udalosti – večera, súd, ukrižovanie		– vníma lásku Pána Ježiša k ľuďom a jeho obeť, – osvojuje si biblické príbehy Novej zmluvy a vie ich reprodukovať			
20			Nový život – vzkriesenie	ženy, vzkriesenie, radosť, zvestovanie	Mt 28, 1-15				
21	Písmo sväté	Biblia hovorí o Bohu	Biblia	charakteristika, príbehy, Boh sa dáva poznať	2Tim 3, 16	– rozlišuje Bibliu od ostatných kníh – zoznamuje sa s Bibliou ako Božím slovom	Sociálna a emocionálna gramotnosť Čitateľská gramotnosť	2	4
22			Druhy Biblií	predstavenie detských Biblií, aplikácie, internet					
23	Cirkev a sviatosti	Žijeme v spoločenstve	Božia rodina – cirkev	spoločenstvo, radosť, bratia a sestry, duchovní		– poznáva spoločenstvo cirkvi – rozlišuje, čo je kostol a na čo slúži – vníma sviatočný deň ako oddelený deň pre Boha	Sociálna a emocionálna gramotnosť	3	6
24			Kostol	oltár, spev, kážeň, modlitby, organ...					
25			Nedeľa	ako slávime nedeľu, dni v týždni					

	Kom- po- nent	Tem- atický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
26	Kresťanský život	Modlitba	Komunikácia, modlitba	s kým komunikujeme a ako, modlitba, postoj		– vníma modlitbu ako komu- nikáciu s Bohom – vytvára si vlastné modlitby	Sociálna a emocionálna gramotnosť	5	13
27			Učíme sa modliť sa	tvorenie modlitieb, amen					
28		Učíme sa spolu žiť	Láskavosť	cnosť, Milosrdný Sa- maritán, pomoc	L 10, 25-27	– rozumie slovu láskavosť a snaží sa ju uplatniť v živote – uvedomuje si potrebu vďačnosti			
29			Vďačnosť	cnosť, desať malomocných, čarovné slovo	L 17, 11-19	– snaží sa spolupracovať so spoluziakmi – osvojuje si biblické príbehy Novej zmluvy a vie ich repro- dukovať			
30			Spolupráca	cnosť, Nasýtenie zástupov, z mála je požehnanie	Mt 14, 13- 21 Mk 6, 30- 44				

2. ročník

	Kom- po- nent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
1	Boh a človek	Boh a Jeho stvorenie	Boh stvoril svet	dni stvorenia, všetko bolo dobré	1M 1	Žiak: – ďakuje za stvorenie – obdivuje krásu stvorenia – uvedomuje si, čo je hriech – oceňuje dobro a snaží sa o dobro – uvedomuje si potre- bu odpustenia – poznáva, čo je dôvera v Boha	Sociálna a emocionál- na gramot- nosť Environ- mentálna gramotnosť	13	26
2			Stvorenie človeka, Adam a Eva	význam mien, vzťah s Bo- hom, stromy v strede	1M 2, 4-25				
3			Prvý hriech	Satan, byť ako Boh, zvädza- nie, odchod z raja	1M 3				
4			Kain a Ábel	vzťahy medzi súrodencami	1M 4, 1-16				
5			Noách	dôvera v Pána Boha	1M 6-9				
6		Boh sa dáva poznať	Abrahám a jeho povolanie	Boží plán	1M 12, 1 - 9, 15	– vníma Abraháma ako muža viery – oceňuje význam rodiny, osvojuje si biblické príbehy Starej zmluvy a vie ich reprodu- kovať – uvedomuje si potrebu odpustenia a zmierenia – rozumie slovu zasľúbenie – pozná patriarchov Izraela	Sociálna a emocionál- na gramot- nosť		
7			Abraháмова rodina	Abrahám, Sára, zasľúbenie potomstva, traja poslovia	1M 17, 18, 1-15				
8			Narodenie Izáka	splnenie zasľúbenia	1M 21				
9			Izák a Rebeka	Eliézer hľadá ženu pre Izáka	1M 24				
10			Ézav a Jákob	narodenie, predaj prvoro- denstva	1M 25, 19-34				
11			Jákobovo požehnanie	klamstvo, útek pred bratom, sen	1M 27, 28				
12			Jákob v službe	Lában, Lea a Ráchel	1M 29				
13			Jákob sa stretáva s bratom	odpustenie, zmierenie	1M 33				
14	Ježiš Kristus	Ohlásenie Mesiáša	Zachariáš a Alžbeta	zvestovanie Zachariášovi	L 1, 5-25	– osvojuje si biblické príbehy Novej zmluvy a vie ich reprodu- kovať – vníma Ježiša Krista ako Spasiteľa sveta – vníma slovo pokánie a potrebu odpustenia – poznáva Ježišovu moc	Sociálna a emocionál- na gramot- nosť	7	14
15			Zvestovanie Márii	Mária a anjel Gabriel, Mária a Alžbeta	L 1, 26-56				
16			Narodenie Jána Krstiteľa	Zachariáš a meno dieťaťa	L 1, 57-80				
17			Narodenie Mesiáša	cesta do Betlehema, narode- nie, pastieri, mudrci	L 2, 1-20, Mt 2, 1-12				
18			Ježišov krst	Ján Krstiteľ, Jordán, krst	Mt 3, 1-17				
19		Pán Ježiš uzdravuje	Slepec pri Jerichu	viera ňu uzdravila	Mk 10, 46-52				
20			Stotníkova sluha	stotníkova viera v Ježišovu moc	L 7, 1-10				

	Komponent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
21	Písmo sväté	Biblia	Biblia a jej poslanstvo	poslanstvo príbehov Biblie		– buduje si pozitívny vzťah k Biblii – vníma Bibliu ako výnimočnú knihu	Sociálna a emocionálna gramotnosť	1	2
22	Cirkev a sviatosti	Patríme do cirkvi	Cirkevný zbor	kam patríme, kde sa stretávame		– poznáva cirkevný zbor vo svojom okolí – zoznamuje sa so sviatosťou krstu svätého	Sociálna a emocionálna gramotnosť	3	6
23			Cirkev – Božia rodina	bratia a sestry, nedeľa					
24			Môj krst	krst svätý, krstní rodičia					
25	Kresťanský život	Modlitba	Modlitba	rozhovor s Pánom Bohom		– vníma modlitbu ako komunikáciu s Bohom – snaží sa o tvorenie vlastných modlitieb – zoznamuje sa s Modlitbou Pánovou	Sociálna a emocionálna gramotnosť	6	15
26			Otčenáš	Pán Ježiš a vzor modlitby		– poznáva význam pravidiel v živote – oceňuje konanie dobrých skutkov a ich význam	Občianska gramotnosť		
27		Pravidlá spoločného života	Učíme sa spolu žiť	čarovné slovička					
28			Som Božie dieťa	konanie dobra, charakter					
29			Učíme sa odpúšťať	odpustenie, zmierenie					
30			Radosť pomáhať druhým	dobré skutky, dobré ovocie					

3. ročník

	Komponent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
1	Boh a človek	Boh je verný	Jozefove sny	Jákovova rodina, vzťahy, plášť	1M 37, 1-11	Žiak: – interpretuje biblické príbehy veku primeraným spôsobom – rozumie slovu klamstvo a chápe jeho dôsledky – oceňuje odpustenie ako cnosť – pozná životný príbeh Jozefa	Sociálna a emocionálna gramotnosť	11	22
2			Jozef v Egypte	klamstvo, Jozef otrokom, vernosť Bohu	1M 37, 12-36, 39				
3			Jozef vykladá sny	pekár, pohárnik, faraónove sny	1M 40-41				
4			Jozefovi bratia	stretnutie s bratmi, odpustenie, Jákob	1M 42-50				
5		Boh chráni svoj ľud	Mojžišovo narodenie	Egypt, otroctvo, košík, útek z Egypta	2M 2, 1-10	– rozumie slovu otroctvo – uvedomuje si, čo je sloboda – interpretuje veku primeraným spôsobom biblické príbehy o Mojžišovi – poznáva pravidlá v Božích prikázaniach – vníma potrebu poslušnosti voči Bohu i voči autoritám – pozná životný príbeh Mojžiša a Józua			
6			Mojžišovo povolanie	ker, palica, Božie meno	2M 3-4				
7			Mojžiš pred faraónom	desať rán, prechod cez Červené more	2M 5-14				
8			Cesta po púšti	voda, prepelice a manna, oblak a ohnivý stĺp	2M 15-19				
9			Desať Božích prikázaní	Sinaj, dosky Zákona, zlaté teľa	2M 20, 32-34				
10			Józua	Mojžišova smrť, Jordán, vyzvedači v Jerichu	5M 34, Joz 1-4				
11			Józua a Jericho	múry, Rachab, Józuova smrť	Joz 6, 24, 19-32				
12	Pán Ježiš	Pán Ježiš pomáha	Bohatý mládenec	bohatstvo a srdce	L 18, 18-30	– rozlišuje hmotné bohatstvo od duchovného bohatstva – poznáva osobnosti biblických príbehov – interpretuje hlavné poslanstvo biblických príbehov – vníma Ježišovu moc a zázraky	Sociálna a emocionálna gramotnosť	5	10
13			Zacheus	bohatstvo a uzdravenie	L 19, 1-10				
14			Ježiš a Samaritánka	živá voda, Ježiš ma pozná	J 4, 1-42				
15			Bohaté lovenie rýb	učeníci, nasledovanie Ježiša	L 5, 1-11				
16			Nasýtenie zástupov	päť chlebov a dve ryby, požehnanie	J 6, 1-15				

	Komponent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
17	Písmo sväté	Kniha príbehov	Biblia – Kniha kníh	Božie slovo, múdrosť, tvorenie		– buduje si k Biblii pozitívny vzťah – poznáva, akým spôsobom sa Biblia dostala k nám – znázorňuje vybrané biblické príbehy	Sociálna a emocionálna gramotnosť	4	8
18			Ako prišla Biblia k nám	Biblia a jej putovanie k nám					
19			Moja kniha biblických príbehov	kreslenie príbehov					
20			Moja kniha biblických príbehov	kreslenie príbehov					
21	Cirkev a sviatosti	Slávime sviatky	Sviatky v cirkevnom zbore	poznať svoj cirkevný zbor, špecifiká sviatkov		– rozlišuje sviatky v cirkevnom roku a ich význam	Sociálna a emocionálna gramotnosť	2	4
22			Sviatočný deň	nedela a sviatky – zvláštne dni		– pozná cirkevný zbor a jeho úlohy vo svojom okolí – chápe význam nedele ako sviatočného dňa			
23	Kresťanský život	Žijeme vo vzťahoch	Dôvera a vernosť	rodičia, priatelia, vzťahy		– vníma pozitíva dobrých vzťahov v rodine a medzi priateľmi – snaží sa vidieť, komu treba pomáhať	Sociálna a emocionálna gramotnosť Občianska gramotnosť	8	19
24			Pomoc a podpora	komu pomôcť a naopak, prečo pomáham					
25			Klamstvo	lož má krátke nohy, Boh vidí do srdca		– uvedomuje si, že Boh vidí do nášho srdca			
26			Odpustenie	napraviť pokazené (vzťah), podanie ruky		– je vedený k tomu, aby dokázal odpustiť, podať ruku			
27			Vďačnosť	za čo som vďačný, rodina, priatelia, príroda...		– uvedomuje si mnohé dobré veci vo svojom živote a je vedený k vďačnosti			
28			Rodina a vzťahy	s kým si rozumiem, kto rozumie mne					
29			Radosť	z čoho mám radosť a prečo, komu robím radosť ja					
30			Vlastné modlitby	čo chcem Bohu povedať – prosby a vďaky					

4. ročník

	Komponent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy	
								33 h	63 h	
1	Boh a človek	Boh si povoláva ľudí (sudcovia)	Gideon	modloslužba, boj, krčahy a fakle	Sud 6-7	Žiak: – reprodukuje biblické príbehy Starej zmluvy veku primeraným spôsobom – pozná niektorých sudcov Izraela – pozná proroka Samuela – pozná kráľov Izraela – reprodukuje biblické príbehy Starej zmluvy veku primeraným spôsobom – uvedomuje si dôležitosť chrámu v Izraeli – uvedomuje si odvalu kráľovnej Ester pri záchrane Židov	Sociálna a emocionálna gramotnosť	11	22	
2			Samson	sľub, sila vlasov, zrada, väzenie	Sud 13-16					
3			Rút	láska, vernosť, pracovitosť	Sud 1-4					
4			Narodenie Samuela	Anna, modlitba, sľub	1S 1-2					
5			Povolanie Samuela	služba, úcta, boj Filištíncov, truhla	1S 3-6					
6		Boh si povoláva ľudí (králi)	Saul kráľom	oslice, pomazanie	1S 8-13					
7			Dávid a Goliáš	pastier, pomazanie, Goliáš, odvaha	1S 16-18					
8			Dávid kráľom	prenasledovanie, vytrvalosť, Absolón	1S 19 - 2S 23					
9			Šalamún kráľom	sen, múdrosť, súd	1Kr 1-5					
10			Stavba chrámu	chrám, bohatstvo, kráľovná zo Saby	1Kr 6-12					
11			Ester	Židia, záchrana, nenávisť, Háman, kráľ	Est 1-10					

	Komponent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
12	Ježiš Kristus	Príchod na svet	Advent	očakávanie, príchod, tvorenie		– charakterizuje význam adventu – reprodukuje príbehy Novej zmluvy o narodení Spasiteľa – uvedomuje si pokúšanie vo svojom živote – snaží sa byť učeníkom Pána Ježiša – vníma Ježišovu moc nad smrťou	Sociálna a emocionálna gramotnosť	7	14
13			Zvestovanie narodenia Spasiteľa	Mária, Jozef, Nazaret, jasličky	L 1, 26-38, 2, 1-20				
14			Mudrci od východu	Herodes, proroctvá, útek do Egypta	Mt 2				
15		Pán Ježiš a Jeho moc	Pokúšanie na púšti	pokúšanie, zlo, pôst	Mt 4, 1-11				
16			Povolanie učeníkov	rybári, nasledovanie	Mt 4, 18-22, J1, 35-51				
17			Jairova dcéra	smrť, Jairos, viera	Mk 5, 21-43				
18			Lazar	smrť, vzkriesenie, Mária a Marta	J 11				
19	Písmo sväté	Kniha kníh	Delenie Biblie	Stará zmluva, Nová zmluva		– pozná hlavné delenie Biblie – orientuje sa v Biblii podľa kníh, kapitol a veršov	Čitateľská a vizuálna gramotnosť	2	4
20			Orientácia v Biblii	knihy, kapitoly a verše					
21	Cirkev a sviatosti	Cirkev ako spoločenstvo	Cirkevný rok	slávnostná a bezslávnostná polovica		– pozná hlavné kresťanské sviatky a ich význam – vníma pôst ako prípravu na veľkonočné sviatky – pozná misijný príkaz – reprodukuje udalosti po vzkriesení a zoslaní Ducha svätého – uvedomuje si potrebu zvestovania evanjelia druhým ľuďom	Sociálna a emocionálna gramotnosť	5	10
22			Pôst	čoho sa viem vzdať					
23			Vstúpenie	Ježiš, učeníci, misijný príkaz	Sk 1				
24			Zoslanie Ducha svätého	Letnice, učeníci, Jeruzalem	Sk 2, 1-13				
25			Misia	zvestovanie evanjelia, učeníci					
26	Kresťanský život	Kto som?	Som jedinečný	moje vzťahy, priateľstvá, záľuby, talenty	Mt 25, 14-30	– vníma svoju jedinečnosť, záujmy a talenty – na základe podobenstiev vie vysvetliť, čo je to pokora – vníma, že Ježiš hľadá stratených a pozýva ich k nasledovaniu – uvedomuje si svoje možnosti a limity – buduje si charakter a cnosti vo svojom živote	Sociálna a emocionálna gramotnosť Občianska gramotnosť	5	13
27			Pracovitosť	charakter, cnosti, myslím na druhých					
28			Pokora	Farizej a publikán, svedomie	L 18, 9-14				
29			Poslušnosť	Stratená ovečka	L 15, 1-7				
30			Samostatnosť	čo môžem zvládnuť sám					

5. ročník

	Komponent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
1	Boh a človek	Boh si povoláva ľudí (proci)	Eliáš	potok Kerít, Acháb, Ízebel, sucho	1Kr 17	Žiak: – pozná biblické príbehy vybraných prorokov Starej zmluvy – uvedomuje si, že Boh nás vidí – spoznáva význam vernosti k Bohu na Danielovom príbehu	Sociálna a emocionálna gramotnosť	6	12
2			Elízeus	Naáman Sýrsky	2Kr 5, 1-17				
3			Jonáš	veľryba, poslušnosť	Jon 1-4				
4			Daniel v zajatí	Nebúkadnecar, priatelia, zajatie, socha	Dan 1-2				
5			Danielovi priatelia	ohnivá pec, vernosť Bohu	Dan 3				
6			Daniel a jeho vernosť	Belšacar, Dárius a jama s levmi	Dan 5-6				
7	Pán Ježiš	Pán Ježiš vyučuje (podobnosť)	Stratená ovečka	odídenie od Boha	L 15, 1-7	– interpretuje vybrané podobnosti Novej zmluvy a ich význam – uvedomuje si dôležitosť viery v živote kresťana – vníma modlitbu ako úprimný rozhovor s Bohom – osvojuje si ochotu pomáhať nezištne a s láskou – uvedomuje si zodpovednosť za svoje správanie – prehľbuje vieru vo svojom živote	Sociálna a emocionálna gramotnosť	8	16
8			O rozsievateľovi	pôda, zrno, srdce	Mt 13 1-23				
9			Dvaja staviteľia	skala, piesok, dom, búrka	Mt 7, 24-27				
10			Milosrdný Samaritán	kňaz, levita, Samaritán, pomoc	L 10, 25-37				
11			Farizej a publikán	chrám, modlitba, úprimnosť	L 18, 9-14				
12			Podobenstvo o hrivnách	sluha, talenty, pracovitosť	Mt 25, Lk 19				
13			Stratený syn	otec, bratia, odchod, majetok, návrat	L 15, 11-32				
14			O desiatich pan-nách	olej, viera, ženich	Mt 25, Lk 19				
15	Písmo sväté	Kniha kníh	Zákon v Biblii	suma zákona, Desatoro	1M 20	– pozná sumu Zákona – cituje evanjelium J3, 16 – orientuje sa v Biblii, – vymenuje jazyky, v ktorých bola napísaná Biblia – vymenuje najznámejšie preklady Biblie	Čitateľská a vizuálna gramotnosť	5	10
16			Evanjelium v Biblii	suma evanjelia	J 3, 16				
17			Orientácia v Biblii	knihy, kapitoly a verše					
18			Jazyky Biblie	hebrejský, aramejský, grécky					
19			Preklady Biblie	Septuaginta až podnes					
20	Cirkev a sviatosti	Sviatosti	Sviatosti	sviatosť, zaslúbenie milosti		– vie vymenovať sviatosti ECAV – charakterizuje sviatosť krstu svätého – vie rozlíšiť rozdiel medzi dedičným a skutočným hriechom – charakterizuje sviatosť Večere Pánovej a jej význam	Sociálna a emocionálna gramotnosť	4	8
21			Krst svätý	voda, zaslúbenie, Božie dieťa	Mt 28, 19-20				
22			Večera Pánova	víno a chlieb, pascha, odpustenie	Mt 26, 26-28				
23			Význam sviatostí	kedy a prečo prijímame sviatosti					
24	Kresťanský život	Modlitba	Modlitba Pánova	telesné a duchovné dary	Mt 6, 9-13, L 11 2-4	– pozná Modlitbu Pánovu a jednotlivé prosby v nej – pozná oslovenia Boha z Biblie – učí sa implementovať cnosti do svojho života – uvedomuje si hodnotu odpustenia – chápe význam nebeského kráľovstva – utvára si vlastný rebríček hodnôt	Sociálna a emocionálna gramotnosť Občianska gramotnosť	7	17
25			Božie meno	JHVH, Mojžiš	2M 3,14				
26		Cnosti	Úcta a rešpekt	rodičia, autority					
27			Prosby	telesné potreby, jedlo, domov					
28			Odpustenie	odpustenie sebe samému, odpustenie druhým					
29			Božie kráľovstvo	nový domov, boháč a Lazar	L 16, 19-31				
30			Hodnoty	moje vyznanie					

6. ročník

	Komponent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
1	Boh a človek	Vyznanie viery	Verím v Boha Otca	Viera všeobecná kresťanská, čo je „verím“		Žiak: – vníma Boha ako Trojicu svätú – uvedomuje si potreby viery v Boha v živote, – pozná citáciu Kréda – formuje si návyk k ochrane prírody – uvedomuje si, že Ježiš je Spasiteľ sveta – poznáva Ducha svätého a jeho pôsobenie v človeku – ovocie Ducha svätého a cirkvi	Sociálna a emocionálna gramotnosť	7	14
2			Boh Stvoriteľ	príroda hovorí o Bohu	Ž 19, 1-4 R 1, 20 Pr 3, 19-20				
3			Boh je so mnou	Božia všadeprítomnosť, pozná moje ja	Ž 139, 7-12 Sk 17, 27-28				
4			Verím v Ježiša Krista	Ježiš a Jeho život	evanjeliá				
5			Ježiš – Boží Syn	Ježiš za mňa zomrel, hriech, obeť	evanjeliá				
6			Verím v Ducha svätého	Duch svätý a jeho úloha, je vo mne	Sk 1,8 J 14, 16–17				
7			Duch svätý povoláva	cirkev, povolanie a poslanie	Sk 2, 42-47				
8	Pán Ježiš	Pán Ježiš prichádza	Ján Krstiteľ	Zachariáš a Alžbeta, vyvolený (nazirejský)	L 1	– poznáva postavu Jána Krstiteľa a jeho úlohu – chápe potrebu pokánia v živote – uvedomuje si, čo prináša podľahnutie pokušeniu – poznáva Ježiša na základe biblického citátu – „Ja som cesta, pravda a život“ – pozná vybrané Ježišove podobenstvá a ich význam – uvedomuje si úlohu a poslanie človeka vo svete, – uvažuje nad slovom milosrdenstvo a odpustenie	Sociálna a emocionálna gramotnosť	7	14
9			Krst v Jordáne	krst pokánia, hriech, Jordán, očistenie, voda	L 3				
10			Pokúšanie na púšti	Ježiš ako človek je pokúšaný, naše pokušenia	L 4, 1-13				
11			Učeníci	vyvolení poznať Cestu, Pravdu a Lásku	rôzne				
12		Pán Ježiš vyučuje (podobenstvá)	O kúkolí medzi pšenícou	kto je kúkoľ a kto pšenica, posledný súd	Mt 13, 24–30, 36–43				
13			Podobenstvo o nemilosrdnom služovi	milosrdenstvo a jeho účinok	Mt 18, 21–35				
14			Robotníci na vinici	pracujeme vo svete, naša odmena	Mt 20, 1–16				
15	Písmo sväté	Boh sa zjavuje v Slove	Biblia – Boh sa zjavuje v Slove	Boha môžeme poznať, ľudia, udalosti		– charakterizuje Bibliu ako Slovo, v ktorom sa zjavuje Boh – pozná preklady Biblie a jej šírenie – pozná životné príbehy hlavných postáv Novej zmluvy	Čitateľská a vizuálna gramotnosť	3	6
16			Biblia – preklady a šírenie	písanie, preklady a šírenie, Kumrán					
17			Hlavné postavy Novej zmluvy	Mária, učeníci, Štefan, Pavol...	rôzne				
18	Cirkev a sviatosť	Úlohy cirkvi	Misijný príkaz a vstúpenie	zvestovanie evanjelia, Pán Ježiš príde	Mt 28, 19-20	– vie, čo je misia a jej úloha – pozná príbeh o zoslaní Ducha svätého – charakterizuje život prvotnej cirkvi – vie, čo je diakonia a jej poslanie – pozná príbeh o mučeníkovi Štefanovi – reprodukuje príbeh o Saulovi a jeho obrátení – charakterizuje, čo je misia – pozná hlavné kresťanské symboly a ich význam	Sociálna a emocionálna gramotnosť	7	14
19			Zoslanie Ducha svätého	učeníci, Jeruzalem, ohnivé jazyky	Sk 2, 1-13				
20			Prvý cirkevný zbor	Jeruzalem, Peter, láska v zbore	Sk 2, 14-47				
21			Štefan, diakon	prvý mučeník, služba, diakonia dnes	Sk 6-7				
22			Saulovo obrátenie	Saul, Damašek, svetlo a hlas, apoštol	Sk 9				
23			Misia	cesty, cirkevné zbory, napomenutia, listy					
24			Symboly a ich význam	kde a ako sa využívajú, kresťanské symboly					

	Kom- po- nent	Tem- atický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramot- nosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
25	Kresťanský život	Boží Zákon	Desatoro	Mojžiš, Sinaj, dosky zákona	2M 20	– vymenuje Božie prikázania	Sociálna a emo- cionálna gramotnosť Občianska gramotnosť	6	15
26			Suma Zákona	znenie, blížny, Izrael,	5M 6,5 Mt 22,37	– pozná príbeh o Mojžišovi na Sinaji			
27			Ja som Hospodin...	Boh a boh, čo sa stane bohom, 1. miesto		– definuje, čo je suma Zákona			
28			Viera v živote	prejav viery v každodennom živote		– poznáva zmysel a význam prvých troch prikázaní			
29			Božie meno a úcta k nemu	meno Boha, zjavenie, úcta k Božiemu menu		– pozná Božie meno a oslovenia Boha			
30			Nedeľa – sviatočný deň	slávenie nedele, modlitby a chvály		– vie, prečo je nedeľa sviatočným dňom pre kresťanov – formuje návyk k pravidelnej modlitbe			

7. ročník

	Kom- po- nent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramot- nosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
1	Boh a človek	Kto je Boh	Aký je Boh?	Božie vlastnosti, možno poznať Boha?	Pr 2,5 1 J 4, 7–8	Žiak: – vymenuje vlastnosti Boha – pozná rôzne oslovenia Trojice svätej – reprodukuje hlavné udalosti Ježišovho života – vie určiť božskú a ľudskú podstatu Ježiša	Sociálna a emo- cionálna gramotnosť	4	8
2			Božie meno	JHVH, oslovenia Boha v Biblii, Mojžiš	2M 3:14				
3		Kto je Ježiš	Život Ježiša Krista	narodenie, verejné účinkovanie, historická osobnosť	rôzne				
4			Ježiš ako pravý Boh a človek	Božská a ľudská podstata Boha	L 2,7 L 2,52 J 10,30				
5	Pán Ježiš	Pán Ježiš vyučuje (podobenstvá)	Podobenstvo o zlých vinohradníkoch	hospodár, vinica, pracovníci, sluhy, syn	Mt 21, 33–46	– interpretuje vybrané podobenstvá a vysvetlí ich význam – uvedomuje si Božiu starostlivosť o svet – vníma svoje dary a talenty a rozvíja ich – uvažuje, čo znamená pozvanie na hostinu v podobenstve o svadbe	Sociálna a emo- cionálna gramotnosť	3	6
6			Podobenstvo o hrivnách	pán domu, sluhy, majetok, zveladenie, účtovanie	L 19, 11–28				
7			Podobenstvo o svadbe kráľovského syna	kráľ, hostina, pozvanie, odmietnutie, pocestní, odev	Mt 22, 1–14				
8	Písmo sväté	Obsah Biblie	Historické knihy Biblie	historické udalosti Starej zmluvy a Novej zmluvy		– vymenuje delenie kníh Biblie podľa obsahu – pozná hlavné postavy Starej a Novej zmluvy	Sociálna a emo- cionálna gramotnosť Čitateľská gramotnosť	2	4
9			Hlavné postavy Starej zmluvy	patriarchovia, vodcovia, sudcovia, králi, proroci					

	Kom- po- nent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramot- nosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
10	Cirkev a sviatosti	Reformácia	Predreformácia – Ján Hus	myšlienky predreformácie, osobnosti, kritika cirkvi		– charakterizuje myšlienky predreformátorov	Sociálna a emo- cionálna gramotnosť	8	16
11			Martin Luther	životopis, dielo		– pozná základné dáta historickej osoby M. Luthera			
12			Reformácia	historické pozadie, hlavné body reformácie		– pozná hlavné diela M. Luthera			
13			Augsburské vyznanie	články spoločné a sporné		– vysvetlí význam reformácie			
14			Reformácia na Slovensku	historické udalosti na našom území		– rozlíši sporné články Augsburského vyznania			
15			Protireformácia	historické udalosti na našom území		– vie, ako prebiehala reformácia na Slovensku			
16		ECAV na Slovensku	ECAV – história a učenie	vznik evanjelickej cirkvi, osobnosti, dogmatika		– pozná udalosti protireformácie a jej dopad			
17			ECAV – úlohy a poslanie	poslanie cirkvi, kázeň, sviatosti, misia, charita, školstvo...		– definuje, čo je poslaním a úlohou cirkvi			
18	Kresťanský život	Kresťanská etika	Oti si otca i matku...	autority, rodičia, poslušnosť, úcta	1Tim 5,4 Ef 6,1	– vie vymenovať Desť Božích prikázaní	Sociálna a emo- cionálna gramotnosť Občianska gramotnosť	13	29
19			Autority	vynútená a prirodzená autorita, nasledovanie a vzor autority	Ž 103,19 Mt 20, 26–28	– rozumie významu manželstva a rodiny – vidí rozdiel medzi vynútenou a prirodzenou autoritou			
20			Nezabiješ	život, zabitie slovom, skutkom, myšlienkou	Mt 5,22	– pozná obsah 5. Božieho prikázania			
21			Úcta k životu	eutanázia, interrupcia, poškodzovanie, závislosti...	1M 1,27 Mt 25,40	– váži si život ako najvyššiu hodnotu			
22			Nescudzoložíš	manželstvo, vernosť, dôvera a sloboda v manželstve	Mt 5, 27–28	– oceňuje vernosť vo vzťahoch			
23			Vernosť vo vzťahoch	vzťahy, sklamanie, zrada, odpustenie, tolerancia	5M 7,9 Joz 24,14	– rozumie potrebe žiť vo vzťahoch – uvedomuje si význam osobného vlastníctva			
24			Nepokradneš	hmotný a nehmotný majetok, hodnota majetku, krádež	Ef 4,28	– zodpovedne narába s majetkom a peniazmi			
25			Vzťah k majetku	túžba mať, konzum, deliť sa	L 12,15 Ž 24,1	– formuje návyk k deleniu sa a pomoci			
26			Nevypovieš krivé svedectvo...	česť človeka, dobré meno, ohováranie	Pr 16,28 Jk 4,11	– pozná úskalia ohovárania a krivého obvinenia			
27			Čo je pravda?	overovanie pravdy, klamstvá, hoaxy, šikana	Pr 12,17	– poznáva, čo je česť a dobré meno – hľadá pravdu, overuje ju a kriticky sa zamýšľa nad informáciami			
28			Médiá a ich vplyv	druhy médií, rozvoj médií, ako vplyvajú na človeka, misia		– vníma vplyv médií na život človeka a jeho rozhodovanie a konanie			
29			Sociálne siete	zverejňovanie, šikanie, falošné profily, využitie sietí		– poznáva nebezpečenstvo sociálnych sietí			
30			AI – pomoc alebo hrozba?	pomoc AI, využitie, kritické myslenie		– učí sa byť zodpovedným na sociálnych sieťach – vníma nové technológie a AI s rešpektom			

8. ročník

	Komponent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
1	Boh a človek	Boh ma pozná	Boží plán pre človeka	človek stvorený pre vzťah s Bohom	Jer 29, 11 Ž 139, 13–16	Žiak: – vníma svoj vzťah k Bohu, – uvedomuje si svoju jedinečnosť, hodnoty, schopnosti a talenty – snaží sa prejavovať dobro – vie definovať, čo je hriech a pokúšenie – učí sa dôverovať Bohu	Sociálna a emocionálna gramotnosť	4	8
2			Moja jedinečnosť	aký som, moje vzťahy, viera	Ef 4,11–12 R 12, 4–8				
3			Túžba byť ako Boh	pokúšenie, rozlišovania dobra a zla	1M 3				
4			Dôvera v Boha	odpustenie, nový vzťah, obrátenie	Mk 11, 22 Ž 31, 15				
5	Pán Ježiš	Pán Ježiš vyučuje (podobenstvá)	Podobenstvo o desiatich pannách	viera, vytrvať do konca	Mt 25, 1-13	– pozná vybrané podobenstvá a ich význam – uvedomuje si svoje správanie voči druhým ľuďom – je vedený k deleniu sa a ohľaduplnosti – pozná kľúčové podobenstvo o stratenom synovi a jeho význam – interpretuje udalosti veľkonočných sviatkov – pozná význam poslednej Večere – uvedomuje si Ježišovu obeť z lásky k ľuďom – rozumie vzkrieseniu ako porážke nad smrťou	Sociálna a emocionálna gramotnosť	7	14
6			Podobenstvo O boháčovi a Lazárovi	milosrdenstvo, viera, presvedčenie	L 16, 19–31				
7			O stratenom synovi	kto je stratený? milujúci Otec	L 15, 11-32				
8		Ježiš – Vykupiteľ	Vjazd do Jeruzalema	Hosanna, Kvetná nedeľa	L 19, 29-48				
9			Posledná Večera	Zelený štvrtok, učeníci, ustanovenie Večere Pánovej	L 22-23 Mt 26, Mk 13-15				
10			Utrpenie a smrť Ježiša Krista	Veľký piatok, Biela sobota, smrť, modlitba z kríža	L 23, Mt 26-27 Mk 13-15				
11			Vzkriesenie a stretnutie s učeníkmi	Veľkonočná nedeľa, ženy, hrob, radosť, učeníci, Tomáš	Mk16, Mt 28 L 24, J 20				
12	Písmo sväté	Obsah Biblie	Vyučujúce knihy Biblie	čomu nás učia, čo je ich obsahom		– opíše vyučujúce knihy Biblie a ich obsah	Čitateľská gramotnosť	2	4
13			Prorocké knihy Biblie	proroci, delenie, naplnenie		– vie rozlíšiť prorocké knihy a ich poslanstvo			
14	Cirkev a sviatosti	Sviatosti	Sviatosť Krstu svätého	Verš, ustanovenie, zaslúbenie, viditeľné Znamenie, dedičný hriech		– pozná sviatosti ECAV a charakterizuje ich – pozná rozdiel medzi dedičným a skutočným hriechom – vie, čo je zaslúbenie milosti – pozná význam slova konfirmácia – pozná svoj cirkevný zbor a jeho predstaviteľov – pozná základné rozdiely medzi kresťanskými cirkvami na Slovensku – pozná niektoré evanjelické cirkvi na Slovensku – vie vysvetliť slovo ekuména a jej význam	Sociálna a emocionálna gramotnosť Občianska gramotnosť	8	16
15			Sviatosť Večere Pánovej	verše, ustanovenie, zaslúbenie, viditeľné Znamenie, skutočný hriech					
16			Konfirmácia – vyznanie viery	vyznanie, prijatie k dospelým, práva a povinnosti					
17		Môj cirkevný zbor	Patrím do cirkevného zboru	moje miesto v cirkevnom zbore, cirkev ako telo Kristovo					
18		Religionistika – kresťanstvo	Rímskokatolícka a gréckokatolícka cirkev	základná charakteristika cirkvi a porovnanie s ECAV					
19			Pravoslávna cirkev	základná charakteristika cirkvi a porovnanie s ECAV					
20			Evanjelikálne cirkvi	vybrané cirkvi z okolia, učenie cirkví					
21			Ekuména	charakteristika, spoločné znaky kresťanských cirkví					

	Komponent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								33 h	63 h
22	Kresťanský život	Zákon a evanjelium	Zákon a evanjelium	suma Zákona a suma evanjelia, porovnanie	Mk 12, 30-31, J 3,16	– definuje, čo je suma Zákona – definuje, čo je suma evanjelia – vie vymenovať ovocie Ducha svätého – učí sa pomáhať a mať rád ľudí okolo seba – chápe, že v cirkvi aj vo svete máme rôzne povolania – uvedomuje si, čo sú dobré skutky, a ich potrebu v živote človeka – zamýšľa sa nad svojimi vzormi – poznáva, že telo je chrám Ducha svätého – uvedomuje si nebezpečenstvo závislostí – uvedomuje si, že konať dobro máme zo svojho vnútra, z lásky a presvedčenia	Sociálna a emocionálna gramotnosť Občianska gramotnosť	9	21
23			Ovocie ducha	lásky, radosti, pokoja, zhovievavosť...	G 5, 22				
24			Láska k blížnemu	kto je môj blížny? Samaritán					
25			Rozličné povolania	úlohy v cirkvi, povolania v cirkvi aj vo svete	1 K 12, 27 - 31				
26			Viera a konanie dobrých skutkov	viera a skutky, milosť, spasenie, dar Boží,	Jk 2, 14 - 26, Ef 2, 8 - 9				
27			Moje vzory	vzor správania, konania, autorita					
28			Môj životný štýl	nezabiješ – moje telo a zaobchádzanie s ním					
29			Závislosti	nezabiješ – gamblerstvo, drogy, alkohol, sebaoškodzovanie...					
30			Byť dobrým, aj keď sa nik nepozera	dobro a jeho konanie, čo v sebe živiš, to v tebe rastie					

9. ročník

	Komponent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								30 h	63 h
1	Boh a človek	Boh a ja	Osobný Boh	môj vzťah k Bohu, kto je pre mňa Boh	Ž 139, 1-4	Žiak: – uvedomuje si svoj vzťah k Bohu, – váži si slobodu ako hodnotu, – rozumie potrebe ochrany stvorenia, – vníma Boha ako Stvoriteľa sveta,	Sociálna a emocionálna gramotnosť Environmentálna gramotnosť	4	8
2			Boh mi dáva slobodu	budovanie vzťahu s Bohom, Boh ma adoptoval	R 6,22 J 8,36				
3			Božie stvorenie a zodpovednosť zaň	stvorenie a zodpovednosť za svet	1M 2,15 Ž 24,1				
4			Ochrana Božieho stvorenia	ekológia, recyklácia, konzumný život	Pr 12,10 R 1,20				
5	Ježiš Kristus	Ježiš – Spasiteľ	Kázeň na vrchu	blahoslavenstvá, soľ a svetlo	Mt 5	– poznáva blahoslavenstvá z Kázne na vrchu – vníma Ježiša ako najlepšieho Učiteľa – pozná Ježišove slová Ja som... – chápe význam pomenovania Dobrý Pastier	Sociálna a emocionálna gramotnosť	5	10
6			Ja som chlieb...	chlieb života, večný život	J 6, 32-59				
7			Ja som svetlo sveta...	chodiť vo svetle	J 8, 12-20				
8			Dobrý Pastier	dvere k ovciam, hlas, ktorý poznajú	J 10, 1-21				
9			Ja som cesta, pravda i život	Ježiš ukazuje na Otca	J 14, 1-14				
10	Písmo sväté	Biblia dnes	Biblia v súčasnom svete	formy čítania a poznávania Biblie	Mt 24,35	– chápe dôležitosť Biblie v živote kresťana – pozná hlavné posolstvo Biblie	Čitateľská gramotnosť	2	4
11			Biblia a jej posolstvo	aktuálnosť Biblie dnes	Ž 119,89				

	Komponent	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Texty v Biblii	Výkonový štandard	Prierezové gramotnosti	Štátne školy	Cirkevné školy
								30 h	63 h
12	Cirkev a sviatosti	Cirkev v dejinách	História cirkvi do roku 1918	od prvej cirkvi po rok 1918		– pozná historické udalosti vývoja cirkvi	Sociálna a emocionálna gramotnosť Občianska gramotnosť	9	18
13			ECAV v 20. storočí	od roku 1918 po rok 1989, Bonhoeffer, totalita		– vie, kto je Bonhoeffer, a pozná jeho poslanie			
14			ECAV po roku 1989	sloboda cirkvi, demokracia		– pozná historické udalosti vo vzťahu štátu a cirkvi v 20. storočí			
15		Religiozita (svetové náboženstvá)	Kresťanstvo	hlavné znaky svetového náboženstva		– pozná hlavné znaky kresťanstva			
16			Judaizmus	hlavné znaky svetového náboženstva		– pozná hlavné znaky judaizmu			
17			Islam	hlavné znaky svetového náboženstva		– pozná hlavné znaky islamu			
18			Budhizmus	hlavné znaky svetového náboženstva		– pozná hlavné znaky budhizmu			
19			Hinduizmus	hlavné znaky svetového náboženstva		– pozná hlavné znaky hinduizmu			
20			Sekty a náboženstvá	vybrané dve-tri		– pozná známe sekty a ich učenie – vníma nebezpečenstvo sekt pre človeka			
21	Kresťanský život	Cnosti	Čas je dar, ktorý sa nevráti	plynutie času, čas milosti	Ž 90,12 Kaz 3,1–8	– uvedomuje si čas a jeho plynutie	Sociálna a emocionálna gramotnosť Občianska gramotnosť	10	23
22			Zodpovednosť za svoje rozhodnutie	zodpovednosť za svoje činy a slová, dôsledky	1M 2,16–17 G 6,7	– vníma dôsledky svojich rozhodnutí			
23			Svedomie	vnútorný hlas, morálka, právo	R 2,14–15 1 Tím 1,5–7	– poznáva, čo je svedomie a morálka			
24			Sloboda a otroctvo	v čom som slobodný a v čom otrokom	J 8,34 G 5,1	– poznáva rozdiel medzi otroctvom hriechu a slobodou			
25			Priateľstvo a láska	vzťahy, kto je ozajstný priateľ	Pr 18,24 1 K 13,4–7	– oceňuje dobré vzťahy v priateľstve			
26			Moja budúcnosť	čím chcem byť, počítam s Bohom?	Jk 4,13–15 Pr 3,5–6	– vníma lásku ako najvyššiu hodnotu			
27			Rebríček hodnôt	moje najdôležitejšie hodnoty, prečo	Ž 19,8–9 F 2,3–4	– stanovuje si svoj rebríček hodnôt			
28		Viera v živote kresťana	Zmysel a cieľ ľudskej existencie	kam smerujem, prečo sme tu	J 17,3 Sk 20,35	– hľadá do budúcnosti s nádejou			
29			Smrť	telesná, duchovná a večná, máme konečnosť	R 6,23 Kaz 3,1–2 J 11,25–26	– nevníma smrť ako definitívny koniec – má nádej na nový život po vzkriesení			
30			Vzkriesenie a večnosť	duchovné, telesné, Božie kráľovstvo, zatratenie	J 11,25–26 1K 15,20–22 J 6,40	– poznáva lásku Boha k ľuďom			

Téma jedinečnosti človeka je zaradená do všetkých troch cyklov. V 1. cykle je v 1. ročníku v tematickom celku Boh Stvoriteľ. Žiaci sa zoznamujú s Božím dielom stvorenia, do ktorého patrí aj človek. Každý z nás vyzerá rovnako – máme jednu hlavu, dve ruky, nohy. Ale predsa sme rozdielni. Jeden od druhého sa líšime nielen výškou, postavou, farbou vlasov a očí, ale aj tým, čo máme radi, čo radi robíme, čo sa nám páči.

V 2. cykle je zaradená téma jedinečnosti do 4. ročníka k tematickému celku Kto som? Je zaradená do komponentu Kresťanský život a je to uvedenie si svojej jedinečnosti vo vzťahu s druhými ľuďmi, ale aj k Bohu. V tomto ročníku je príkladom Podobenstvo o hrivnách (talentoch) ako uvedenie si toho, že každý z nás dostal dary, talenty a schopnosti, a je na nás, ako ich budeme rozvíjať a tak „slúžiť“ svojmu okoliu i sebe.

V 3. cykle sa znova stretávame s jedinečnosťou, a to v 8. ročníku v tematickom celku Boh ma pozná. Patrí do komponentu Boh a človek a tam už sa hlbšie zaoberáme nielen talentmi a darmi, ale aj tým, ako to žiak implementuje do svojho rebríčka hodnôt, kto a aké okolnosti mu pomáhajú rásť a akým spôsobom s tým bude pracovať v budúcnosti.

3.1 Som jedinečný – 1. cyklus

Komponent	Boh a človek
Tematický celok	Boh Stvoriteľ, 1. ročník
Výkonový štandard	Vnímať svoju jedinečnosť
Obsahový štandard	Jedinečnosť človeka
Ciele	Vymenovať spoločné a rozdielne znaky so spolužiakom. Vnímať svoju jedinečnosť. Vypracovať pracovný list.
Pomôcky	pracovný list, pastelky, zrkadlo, šatka na oči

Motivácia

Rozhovor

- *Kto sa dnes pozrel do zrkadla? Prečo sa ľudia pozerajú do zrkadla? Ak sa dnes niekto nevidel, môže sa pozrieť!* (pomôcka – zrkadlo)
- Ľudia sa pozerajú do zrkadla, lebo sa chcú vidieť. Niekedy preto, aby videli, ako vyzerajú a ako sú upravení, inokedy len tak, keď prechádzajú okolo neho. Asi každý má doma zrkadlo.

Expozícia

- Otázkami privádzame žiakov k tomu, že hoci máme rovnaké telo (hlava, dve ruky, dve nohy, dve oči, uši atď.), predsa sme rozdielni.
- V skupine nenájdeme úplne rovnakých žiakov. Ani dvojčky nie sú úplne rovnaké, aj keď sa na seba veľmi podobajú. Príkladom môžu byť pastelky. Sú rovnaké, ale každá má svoju farbu.
- Pán Boh nás stvoril takých, akí sme. Môžeme byť výzorom podobní rodičom, ale nebudeme ako oni. Sme originálni.
- Pýtame sa žiakov, či vedia, akej farby majú oči, vlasy. Spolužiak v lavici môže overiť ich odpovede. To sú vonkajšie znaky, ktoré vidíme zrakom.
- Okrem viditeľných znakov sa líšime aj tým, ako vnímame svet. Napríklad ktorú farbu, jedlo, šport... máme najradšej. Toto nie je na prvý pohľad vidieť. Niektorí majú rád červenú, niektorí zelenú a niektorí modrú farbu. Podobne je to s jedlom, so športom, s činnosťami.

Aktivita 1

Odtlačok prsta – žiaci na jeden papier dajú svoj odtlačok prsta. Každý odtlačok je originálny, je iný. Podľa odtlačku prsta sa dá identifikovať, o koho ide.

Aktivita 2

- Žiaci stoja v rade vedľa seba. Pri správnej odpovedi spravia krok dopredu.
- Kladieme im otázky typu: *Kto má modré oči?* (modrookí urobia krok dopredu), *Kto má najradšej fialovú farbu?* *Kto má radšej mlieko ako čaj?*

Aktivita 3

- Vybranému žiakovi zaviažeme oči. Privedieme k nemu spolužiaka na dosah rúk. Hmatom sa pokúsi zistiť, kto to je.

Aktivita 4

- Vybranému žiakovi zaviažeme oči (alebo stojí chrbtom k ostatným spolužiakom). Vyberieme jedného spolužiaka, ktorý povie meno hádajúceho. Podľa farby hlasu zisťuje, kto ho oslovil.

Fixácia

- Práca v pracovnom liste:
  1. Zakrúžkuj, v čom si jedinečný, čo máš najradšej alebo čo najradšej robíš.
  2. Do zrkadla nakresli, ako sa vidíš.

Hodnotová reflexia	Je dobré, že sme jedineční? Aké by to bolo, keby sme boli všetci úplne rovnakí? Za čo môžeme Pánu Bohu ďakovať?
Metakognícia	Čo si sa dnes o sebe dozvedel/-a?

Modlitba: Pane Bože, ďakujeme za to, že si nás stvoril takých, akí sme. Ďakujeme za to, že môžeme pozerieť na svet, mať sa radi navzájom a učiť sa o sebe. Amen.

Návrh pracovného listu

Žiaci najskôr rozprávajú o tom, ako vyzerajú, aké majú oči, vlasy, hlas, na koho sa podobajú.

V druhej časti rozprávajú, čo radi robia, čo ich baví, v čo sú dobrí alebo čo by sa chceli naučiť robiť. Je tam desať príkladov, ktoré znázorňujú činnosti: pomoc v domácnosti, kreslenie, plávanie, bicyklovanie, hra s hračkami (mackom), čítanie či „venčenie“ psíka (starostlivosť o zvieratká).

V ďalšej časti majú žiaci nakresliť do zrkadla svoj portrét. Kreslia len hlavu po ramená. Pracovný list obsahuje aj modlitbu na záver vyučovania.

Boh a človek

Som jedinečný

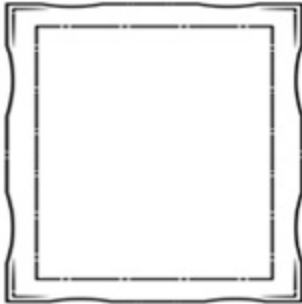
- Rozprávaj o tom, ako vyzeráš.
- Čo robíš najradšej?

 Daj do krúžku obrázky, čo rád robíš, alebo sa chceš naučiť robiť.

 Do zrkadla nakresli ako vyzeráš.

 Pane Bože, ďakujem Ti, že si ma stvoril takého: jedinečného / takú jedinečnú. Prosím, aby som svoje dary a talenty vedel / vedela dobre využívať.
Amen.

Vlastná tvorba pracovného listu

3.2 Som jedinečný – 2. cyklus

Komponent	Kresťanský život
Tematický celok	Kto som? 4. ročník
Výkonový štandard	Vnímať svoje dary a talenty
Obsahový štandard	Kto som – moja jedinečnosť s darmi a talentmi
Ciele	Interpretovať biblický príbeh Podobenstvo o hrivnách. Uvedomiť si, aké dary a talenty som dostal/-a. Vypracovať pracovný list.
Pomôcky	pracovný list, Biblia

Motivácia

Biblický príbeh Novej zmluvy, Evanjelium podľa Matúša, 25. kapitola, verš 14 – 30: *Jeden človek si pred odchodom na ďalekú cestu zavolať svojich sluhov, aby im odovzdal majetok, ktorý majú spravovať. Majetok mal v talentoch (jeden talent predstavoval hodnotu od 25 do 36 kg zlata). Bola to obrovská suma peňazí, dnes by sme ju mohli prepočítať na státisíce eur. Prvému sluhoi dal päť talentov, druhému dva talenty a tretiemu jeden talent. Rozdelil to podľa ich schopností. Všetkým trom prejavil pán dôveru a odcestoval. Nikto nevedel, kedy sa pán vráti domov. Prvý sluha, ktorý dostal päť talentov, sa hneď pustil do práce – obchodoval s majetkom tak, aby ho zveľadil. Podobne si počínal aj druhý sluha, ten, ktorý dostal dva talenty. Snažili sa zverený majetok znásobiť. No tretí sluha vykopal jamu a tam ukryl zverený majetok. Po dlhom čase sa pán domu vrátil. Zavolať si sluhov, aby sa presvedčil, ako pracovali. Prvý sluha priniesol zverených päť talentov a k tomu priložil ďalších päť, ktoré získal. Pán ho pochválil slovami: „Správne, dobrý a verný sluha, nad málom si bol verný, nad mnohým ťa ustanovím; vojdí v radosť svojho pána!“ Podobne prišiel aj druhý sluha. Odovzdal dva talenty a k tomu pridal ďalšie dva. Aj toho pán pochválil tými istými slovami. Prišiel aj tretí sluha a povedal: „Pane, vedel som, že si tvrdý človek. Báľ som sa, preto som išiel a skryl som tvoj talent do zeme. Ajhľa, tu máš, čo je tvoje.“ Pán mu odvetil: „Ty zlý a lenivý sluha. Mal si aspoň odovzdať talent peňazomencom a ja by som vzal od nich aspoň úroky! Vezmite mu talent a dajte tomu, čo má desať. Neužitočného sluhu vyhodte do tmy.“*

- O čom je vlastne toto Ježišovo podobenstvo?

Expozícia

- Tento príbeh teraz rozoberieme s tým, že každá postava a talent predstavuje niečo v našom živote. Bohatý pán je Pán Ježiš. Sluha je každý človek, ktorý sa narodí, žije a pracuje tu na zemi. Talent je to, čo sme „dostali do vienka“, čoho sme schopní, čo môžeme rozvíjať, čomu sa môžeme učiť. Pán prichádza a sluovia sa zodpovedajú za svoju prácu – to je obraz toho, že raz sa budeme zodpovedať za svoj život, ako sme nakladali s tým, čo nám bolo dané.
- Jedinečnosť znamená, že každý človek je originál, má vlastné myšlienky, schopnosti, povahu a pohľad na svet. Na jednu vec sa môžeme pozerať rovnako, ale každý to chápe a prežíva inak.
- Žiaci sa majú zamyslieť nad tým, aké majú schopnosti/talenty, ktoré dokážu rozvíjať, ktorými dokážu pomáhať druhým, ktoré slúžia pre dobro spoločnosti, cirkvi atď. Každý človek má nejaký dar, nemusí ísť o výnimočné schopnosti a talenty, môže to

byť napríklad ochota pomôcť, vidieť, kde je užitočný, v čom a komu treba pomôcť, byť nápomocný svojim spolužiakom, v rodine. Talent môže byť aj hudobný sluch či schopnosť pekne kresliť, modelovať, mať tvorivé nápady, venovať sa športu, záujmovým činnostiam, dobrovoľníckej pomoci, práci v cirkevnom zbore na rôznych pozíciách, prezentácii básní a piesní, hre na hudobnom nástroji v hudobnej skupine a ďalším činnostiam.

Aktivita 1

- Na lístok napíš, aké schopnosti a činnosti či talenty máš. Napíš tri až päť pojmov, ktoré by ťa charakterizovali.
- Lístky sa pozbierajú, učiteľ vyberá jeden lístok a prečíta ho. Ostatní hádajú, kto zo skupiny to môže byť.

Aktivita 2

- Práca vo dvojici. Na papieri majú tabuľku. V jednej časti píš o sebe, v druhej opisujú, ako vidia spolužiaka. Potom si odpovede porovnávajú a zhodnotia, nakoľko sa zhodujú. Môžu pred triedou prezentovať svoje odpovede aj to, ako sa v nich zhodli.

Vzhľad – farba očí, vlasov, hlas, výška, postava, ruky, nohy...

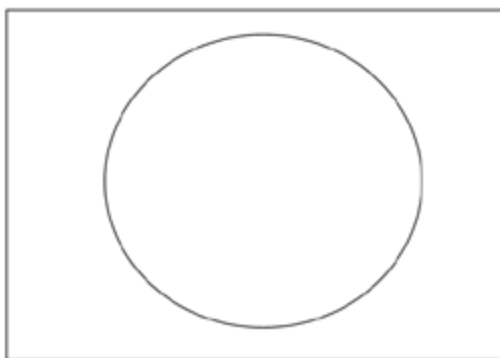
Záujmy – šport (aký), knihy, hudba, hry, krúžky...

Schopnosti – jazykové, matematické, biblické, nápaditosť, tvorivosť, schopnosť vidieť, kde treba pomôcť...

Povaha – pokojná, veselá, smutná, rýchlo reaguje, tichšia, hlbavá...

	JA	SPOLUŽIAK
Vzhľad		
Záujmy		
Schopnosti		
Povaha		

Aktivita 3

Práca v skupine štyroch žiakov. Žiaci dostanú papier, na ktorom bude v strede nakreslený kruh. Jeden roh je pre jedného žiaka. Do neho napíše to, čo je výnimočné len pre neho, t. j. ostatní traja v skupine to nedokážu, nevedia spraviť (napríklad hrať na hudobný nástroj, získať ocenenie v recitácii alebo v športe či iné výnimočné ocenenie...). Do kruhu budú vpisovať to, čo majú všetci štyria spoločné (rovnaký vek, farba vlasov, ocenenia, hudba, jeden cirkevný zbor...). Potom výsledky prezentujú pred ostatnými.

Fixácia

Práca v pracovnom liste

- Biblické podobenstvo ako príklad
- Otázky na premýšľanie
- Konkrétne činnosti a sebahodnotenie

Hodnotová reflexia	Aké dary a talenty som dostal/-a od Pána Boha? Ako ich môžem rozvíjať? Čo k tomu rozvoju potrebujem?
Metakognícia	Čo si si uvedomil/-a pri svojom sebahodnotení?

Modlitba: Pane Bože, ďakujeme za všetky dary a talenty, ktorými si nás obdaril. Prosíme Ťa, aby sme mali trpezlivosť pri ich rozvíjaní, aby sme boli pracovití a užitoční a tak plnili úlohu, ktorú si pre nás pripravil. Amen.

Návrh pracovného listu

Prvá časť pracovného listu sa zaoberá biblickým podobenstvom o sluchoch a majetku, ktorý dostali na starosť. Ide o obraz toho, že aj my sme dostali dary a talenty, ktoré máme rozvíjať. Otázky na metakogníciu smerujú k tomu, aby si žiak uvedomil, ako rozvíja svoje talenty a schopnosti, aké vlastnosti potrebuje získať, aby bol úspešný. V tretej časti pracovného listu sú konkrétne činnosti, ktoré žiaci robia. Žiak krížikom vyznačí, v ktorej činnosti je výborný, v ktorej je menej úspešný. Vyjadruje sa číselne, pričom 1 znamená najmenej a 8 najviac.

Boh a človek

Som jedinečný

Podobenstvo o hrivnách (talentoch)
evangelium podľa Matúša 25 kap. 14 – 30 verš.

1. sluha – dostal ..... získal ďalších .....

2. sluha – dostal ..... získal ďalšie .....

3. sluha – dostal ..... získal .....

! ? Premýšľaj ...

? Ako zistíš, že sa ti niečo podarilo?

? Pri akej činnosti potrebuješ trpezlivosť?

? Čo ti pomôha dosiahnuť úspech?

Každý človek má nejakú úlohu (poslanie). Boh nikomu nedal všetko a každému dal niečo.

! Urob „x“ v tabuľke čo ťa charakterizuje (1 = najmenej a 8 = najviac)

	1	2	3	4	5	6	7	8
Pomáhať spolužiakom								
Rád spievať								
Kresliť, maľovať								
Bicyklovať								
Hrať na hudobný nástroj								
Pomáhať v záhrade								
Bežať								
Usmievať sa								
Rádosť chodiť do školy								
Vymyslieť originálny dar								
Pomáhať rodičom								
Upratovať doma								

Vlastná tvorba pracovného listu

3.3 Moja jedinečnosť – 3. cyklus

Komponent	Boh a človek
Tematický celok	Boh ma pozná, 8. ročník
Výkonový štandard	Vnímať svoju jedinečnosť a vzťah k Bohu
Obsahový štandard	Boh ma pozná – moja jedinečnosť a môj vzťah k Bohu
Ciele	Vysvetliť, čo je to jedinečnosť. Uvedomiť si, aký mám vzťah k Bohu. Zamyslieť sa nad vlastnými hodnotami a cieľmi. Vyhľadať v Biblii vybrané texty.
Pomôcky	pracovný list, písacie potreby, Biblia

Motivácia

- Na tabuľu vysvietime farebné bubliny s názvami rôznych oblastí ako: vedci a objavitelia, umenie, náboženstvo, športovci, slovenské osobnosti, humanitárne osobnosti. Potom žiakom čítame mená a oni priradujú, do ktorej skupiny daná osobnosť patrí.

Vedci a objavitelia:

Albert Einstein – zmenil spôsob, akým chápeme vesmír

Marie Curie – prvá žena, ktorá získala Nobelovu cenu (dokonca dve)

Nikola Tesla – vymyslel množstvo technológií, ktoré používame dodnes

Humanitárne osobnosti:

Matka Tereza – zasvätila život službe chudobným

Nelson Mandela – bojoval za rovnosť a mier v Južnej Afrike

Martin Luther King Jr. – presadzoval rovnosť a nenásilný odpor

Umelecké osobnosti:

Vincent van Gogh – jeho maliarske diela dnes patria medzi najcennejšie na svete

Ludwig van Beethoven – tvoril hudbu, aj keď postupne ohluchol

Frida Kahlo – jej maliarska tvorba bola výnimočná úprimnosťou a silou

Športovci:

Michael Jordan – jeden z najlepších basketbalistov všetkých čias

Usain Bolt – najrýchlejší človek sveta

Serena Williams – dominovala v tenise celé desaťročia

Slovenské osobnosti:

Ľudovít Štúr – významne ovplyvnil slovenský jazyk

Milan Rastislav Štefánik – generál, diplomat a vedec

Milan Rúfus – básnik

Náboženský kontext:

Apoštol Pavol – misionár, písal listy cirkevným zborom

Ján Hus – predreformátor v Čechách

Martin Luther – reformátor cirkvi, bojoval proti odpustkom

Cieľom motivácie je na týchto príkladoch rôznych osobností vysvetliť, že každý človek má tu na zemi nejakú úlohu, poslanie. Tieto osobnosti sú všeobecne známe. Sú výnimočné vo svojej oblasti, len málokto v viacerých. Preto je dôležité, aby sme sa zamysleli nad tým, ako smerujeme náš život. Niektorí sa rád venujú umeniu, iní strojom či ľuďom. V tomto veku sa práve žiaci 3. cyklu zaoberajú tým, kam budú smerovať svoje ďalšie štúdiá, čím by sa chceli stať. Okolo nás je mnoho ľudí, ktorí nie sú slávni ani všeobecne uznávaní. Aj oni však majú rovnakú cenu a poslanie. Boh má s nimi svoj plán. Všetci môžu byť potrební a užitoční.

Expozícia

- Čo je to jedinečnosť? Jedinečnosť je mix vlastností, skúseností, názorov, talentov a hodnôt. Je to IDENTITA, ktorá sa vytvára tým, čo prežívame, čo si vyberáme a čo nás formuje.
- Jedinečnosť – je o tom, že poznávaš, kto v skutočnosti si.
- Jedinečnosť – nie je súťaž o originalitu.
- Jedinečnosť – nie je výhovorka *taký som a už sa nezmením*.
- Jedinečnosť – je to, čo sa vyvíja.
- Jedinečnosť – je aj tvoj vzťah k Bohu ako k Otcovi, Spasiteľovi a Posvätitel'ovi.

Aktivita 1

Práca s Bibliou. V Biblii sa dočítame na viacerých miestach o tom, že sme jedineční a Boh nás jedinečnými aj stvoril. Tieto texty môžeme čítať spoločne alebo každá skupina dostane jeden-dva texty, ktoré si vyhľadajú v Biblii, a svojimi slovami jednoducho vysvetlia, ako ich chápu. Čítanie biblických textov, ktoré hovoria o našej originalite:

- Žalm 139, 13–14: „Lebo Ty si mi stvoril ľadviny, v matkinom živote Ty si ma utkal. Ďakujem Ti, že si ma úžasne divne utvoril; divné sú Tvoje skutky. A moja duša to dobre vie.“
- Izaiáš 43, 1: „Teraz však takto vraví Hospodin, tvoj Spasiteľ, ó Jákob, tvoj Tvorca, ó Izrael: Neboj sa, lebo som ťa vykúpil, povolal som ťa tvojím menom; môj si ty!“
- Jeremiáš 1, 5: „Prv ako som ťa utvoril v živote matky, poznal som ťa, prv než si vyšiel z lona matky, posvätil som ťa.“
- Mt 10, 30–31: „A vám aj všetky vlasy spočítal na hlave. Preto nebojte sa, vy ste viac ako mnoho vrabcov.“
- Ef 2, 10: „Veď sme Jeho dielo, stvorení v Kristu Ježiši na dobré skutky, v ktorých chodiť nás Boh už prv uspošobil.“
- Texty sa môžu čítať spoločne, ale aj dať na kartičky, pričom si každá skupina vytiahne jeden citát a pokúsi sa ho vysvetliť alebo nakresliť ako obrázok.

Aktivita 2

V Biblii sa píše o rozličných daroch, úlohách a možnostiach služby, ktoré sú nám dané. V každom povolání, v každej úlohe máme byť zodpovední a vykonávať ju ako potrebnú pre spoločenstvo ľudí. Biblické texty nachádzame v Biblii:

- Každý máme inú úlohu a dar. Boh dáva ľuďom rôzne dary, ale všetky pochádzajú od Neho. Každý vie niečo iné. Boh to tak chcel, aby sa ľudia dopĺňali.
- Otázka na zamyslenie: Aký dar vidíš u svojho kamaráta?

1. list Korintským 12, 4–7: „Lebo rozdelené sú dary milosti, lebo ten istý je Duch; a podelené sú prísľuhovania, ale ten istý je Pán; a podelená je pôsobnosť, ale ten istý je Boh, ktorý pôsobí všetko vo všetkých. A každému je daný prejav Ducha na všeobecný úžitok.“

- Prirovnávanie k telu. Každý človek má inú úlohu – niekto je dobrý v učení, iný v športoch, niekto v tom, že vie byť priateľský. Biblia nám hovorí, že tak ako telo potrebuje rôzne časti, aj spoločenstvo potrebuje rôznych ľudí. Tvoje dary nie sú náhoda – sú darom od Boha, aby si nimi slúžil. V tele máme mnoho orgánov s rôznymi úlohami.

List Rímskym 12, 4-8: „Lebo ako v jednom tele máme mnoho orgánov, ale všetky nekonajú tú istú činnosť, tak sme mnohí jedno telo v Kristovi, ale jednotlivo sme si navzájom údmi. Máme však rozličné dary podľa milosti, ktorá nám bola daná. Ak má niekto dar prorockva, nech je v súlade s vierou, ak má niekto dar služby, nech slúži, ak má niekto dar vyučovania, nech vyučuje. Kto má dar napomínania, nech napomína. Kto dáva, nech dáva úprimne. Kto je predstavený, nech koná horlivo. Kto preukazuje milosrdenstvo, nech to robí s radosťou.“

- Biblia učí, že Boh dáva ľuďom rôzne úlohy – niektorí učia, iní povzbudzujú, ďalší slúžia, vedú alebo tvoria. Rozličnosť úloh nie je problém, ale sila. Boh každému dáva dary podľa toho, na čo ho volá. Tvoj život môže byť miestom služby – nie povrchnej, ale takej, ktorá vychádza z toho, čo si od Boha dostal.
- Otázky na zamyslenie: *Aký dar máš ty? Ako ho môžeš používať pre dobro iných? Ktorá úloha ťa najviac oslovuje?*

List Efezským 4, 11-12: „A on ustanovil jedných za apoštolov, iných zasa za prorokov a iných za zvestovateľov evanjelia, iných ustanovil za pastierov a učiteľov, aby pripravovali svätých na dielo služby, na budovanie Kristovho tela.“

Fixácia

- Práca v pracovnom liste
- Vyhľadávanie biblických citátov a ich vysvetlenie

Hodnotová reflexia	Čo je pre mňa dôležité? Aké hodnoty vyznávam? Aký je môj vzťah k Bohu? Akú úlohu (poslanie, službu) chcem vykonávať?
Metakognícia	Kam smeruješ svoj život? Čo je pre teba dôležité?

Práca v pracovnom liste

- Zamyslieť sa nad hodnotami, talentmi, snami a cieľmi, ktoré chceme dosiahnuť, a ľuďmi, ktorí nás ovplyvňujú a usmerňujú.
- Druhá časť sa venuje knihe, do ktorej treba zaznačiť, čo chcem v živote rozvíjať. Uistenie o tom, že sme originály, Bohom stvorení.
- V tretej časti sú biblické verše, ktoré hovoria o jedinečnosti človeka, o uistení o tom, že Boh nás pozná a vedie.

Boh a človek

Moja jedinečnosť

Moja identita

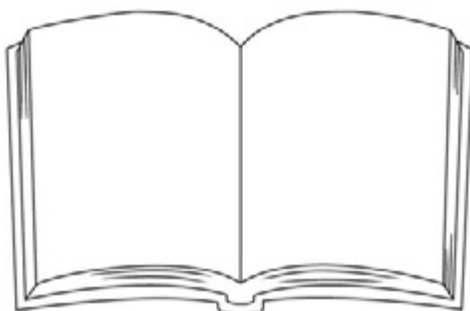
Hodnoty, ktoré sú pre mňa dôležité: .....

Talenty, ktoré rozvíjam: .....

Sny – ciele, ktoré chcem dosiahnuť: .....

Ľudia, ktorí ma ovplyvňovali: .....

*Jedinečnosť nie je hotová vec.
Je to príbeh, ktorý si píšeš sám vlastnými rozhodnutiami a tým, čo si vyberáš veriť.
Každý je Božím originálom s poslaním a úlohou.
Napíš si do svojej knihy, čo by si chcel rozvíjať vo svojom živote.*

Biblické texty o jedinečnosti človeka:

Žalm 139,13–14, Izaiáš 43,1, Jeremiáš 1,3, Mt 10,30–31, Rí 1,10

Vlastná tvorba pracovného listu

3.4 Výchova charakteru – statočnosť

Statočnosť je odvaha konať dobro. Táto cnosť sa prelína viacerými biblickými príbehmi Starej zmluvy aj Novej zmluvy. Môžeme si pripraviť vyučovanie s cieľom charakterizovať statočnosť a uviesť príklady statočnosti alebo môžeme hovoriť o statočnosti na rôznych vyučovacích hodinách s biblickými aj nebiblickými príbehmi.

Statočnosť – **brainstorming** – čo si žiaci pod touto cnosťou predstavujú, prípadne môžu uviesť aj konkrétneho človeka, ktorý je podľa nich statočný. Môžeme použiť príbehy detí, ktoré niekoho zachránili alebo pomáhajú ľuďom v blízkom okolí. Niektoré sa preberajú na vyučovaní pri hlasovaní o Detský čin roka.

Biblický námet – príbeh o Dávidovi a Goliášovi. Izraelský národ bol v strachu, pretože filistínsky bojovník Goliáš bol veľmi silný a nikto sa mu neodvážil postaviť. Nemali odvahu ani vojaci, ani kráľ Saul. V tejto chvíli vystúpil mladý pastier Dávid, ktorý nemal ani zbroj, ani skúsenosti s bojom. Napriek tomu sa rozhodol Goliášovi postaviť. Dávidova statočnosť nepochádzala z jeho fyzickej sily, ale z jeho pevnej viery v Boha. Povedal: „Hospodin, ktorý ma vyslobodil z pazúrov leva a medveďa, ma vyslobodí aj z rúk tohto Filištínca.“ Nešiel do

---

boja so strachom, ale s dôverou, že Boh je s ním. So skromnými prostriedkami – s prakom a kameňom – Goliáša porazil.

Tento príbeh nás učí, že statočnosť neznamená nebyť vystrašený, ale konať dobro aj napriek strachu. Aj my sa v živote stretávame s „Goliášmi“ – problémami, nespravodlivosťou, posmechom či tlakom okolia. Ak dôverujeme Bohu a stojíme na strane pravdy, môžeme byť statoční ako Dávid.

V ďalších biblických príbehoch môžeme hovoriť o statočnosti kráľovnej Ester, ktorá zachránila Židov od smrti. Jej statočnosť bola v tom, že riskovala svoj život pre záchranu životov iných ľudí.

Príbehy misionárov – Amy Wilson Carmichaelová. Misionárka v Indii, ktorá sa snažila o záchranu chrámových detí určených na prostitúciu. Bola ochotná riskovať aj vlastný život a jej statočnosť bola spojená s veľkou láskou a túžbou zachrániť čo najviac detí. Mnohých inšpirovala k tomu, že sa chceli stať misionármi.

Aktivity:

- **Môj „Goliáš“** – na jednu stranu si žiaci napíšu/nakreslia svojho „Goliáša“ – svoj strach alebo problém, ktorému čelia a možno sa ho aj boja. Na druhú stranu napíšu/nakreslia Moja statočnosť a dajú návrhy, ako tomuto problému čeliť, ako ho „poraziť.“ Čo mi pomáha problém poraziť? Napríklad: modlitba, rozhovor s niekým, rodina atď.
- **Štít statočnosti** – nakreslia si na papier štít statočnosti (alebo vyrobia z tvrdého papiera) a napíšu (nakreslia): Čo mi dodáva odvahu a Kto je môj vzor statočnosti.
- **Týždeň statočnosti** – pri preberaní tejto témy si určíme časový úsek, počas ktorého budú žiaci zameraní na to, aby prejavili statočnosť či už v škole, alebo doma, v cirkevnom zbore a pod. Potom prezentujú svoje zápisky na vyučovaní a to, ako sa cítili pri ich realizácii, prípadne či si to všimli ostatní okolo nich.
- **Statočný krok vpred** – na papier si pripravíme vety typu: Zastanem sa spolužiaka, keď sa mu vysmievajú. Priznám si chybu. Vysmievam sa slabšiemu. Poviem pravdu, aj keď mám strach. Niekedy oklamem spolužiaka. Požičiam pomôcky spolužiakom. Žiaci stoja na jednej čiare. Ak je správanie statočné, žiaci urobia krok vpred. Ak nejde o statočné správanie, žiaci zostanú stáť.

Zoznam použitej literatúry

Biblia. Tranoscius, Liptovský Mikuláš, 1978.

<https://ucime.vzdelavanie21.sk/digitalny-statny-vzdelavaci-program/>

https://www.minedu.sk/data/files/11823_nabozenska-vychova_nabozenstvo-evanjelickej-cirkvi-augsburskeho-vyznania.pdf

<https://ucime.vzdelavanie21.sk/metakognicia-a-charakter/>

Obrázok 1: <https://ucime.vzdelavanie21.sk/prierezove-gramotnosti-rozdelenie/>

Náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku

**Metodická príručka pre 1. stupeň (1. a 2. cyklus)
a 2. stupeň (3. cyklus) ZŠ**

Autor:

Mgr. Dana Naďová

Recenzenti:

Mgr. Ľuboslava Žitňanová

Mgr. Katarína Zemanová

Jazyková úprava:

PhDr. Martin Lokša

Grafické spracovanie:

Michal Orel

Vydal: NIVaM
Vydanie: prvé
Formát: elektronický
Rok vydania: 2026

ISBN: 978-80-565-1679-9
EAN: 9788056516799

